

T.C.Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

**2017 YILI OCAK-EYLÜL AYLARI
BİRİM FAALİYET RAPORU**

**TÜKETİCİ GÜVENLİĞİ LABORATUVARLARI VE BİYOLOJİK ÜRÜNLER
DAİRE BAŞKANLIĞI**

2017-ANKARA

2017 YILI OCAK-EYLÜL AYLARI

**BİRİM
FAALİYET
RAPORU**

KASIM 2017-ANKARA

İÇİNDEKİLER TABLOSU

A. Misyon ve Vizyon.....	7
B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar	7
C. İdareye İlişkin Bilgiler	10
1- Fiziksel Yapı.....	10
2- Örgüt Yapısı.....	12
3- Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	12
4- İnsan Kaynakları.....	20
5- SUNULAN HİZMETLER	22
6- Yönetim ve İç Kontrol Sistemi: -	30
II- AMAÇ ve HEDEFLER.....	30
A- İdarenin Amaç ve Hedefleri.....	30
B- Temel Politikalar ve Öncelikler	30
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	31
A- Mali Bilgiler: -	31
B- Performans Bilgileri.....	31
1- Faaliyet ve Proje Bilgileri.....	31
2- Performans Sonuçları Tablosu	57
IV- KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	57
A- Güçlü Yanlar.....	57
B- Zayıf Yanlar	57
C-Fırsatlar	58
D-Tehditler.....	58
E-Değerlendirme.....	58
V- ÖNERİ VE TEDBİRLER.....	58
EKLER	60

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 1.Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarı Numune Cinsine Göre Dağılım	31
Grafik 2.Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarına gelen numunelerin deney/analiz türlerine göre dağılımı	32
Grafik 3. Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında deney/analize alınan numunelerin cinslerine ve uygunluk durumlarına göre dağılımı.....	33
Grafik 4. Su Kimyası Laboratuvarı numunelerinin cinslerine göre dağılımı	36
Grafik 5. Su Kimyası Laboratuvarına gelen numunelerin deney/analiz türlerine göre dağılımı	37
Grafik 6. Su Kimyası Laboratuvarı analiz sonuçlarının ilgili yönetmeliğe göre değerlendirmesi	37
Grafik 7. Su Kimyası Laboratuvarı numune cinslerinin ilgili yönetmeliğe göre uygunluk değerlendirmesi	38
Grafik 8. Toksikoloji laboratuvarında yapılan analiz türlerine göre numune dağılımı	39
Grafik 9. 2017 yılı Ocak-Eylül ayları çalışılan numune sayısının cinslere göre dağılımı...	40
Grafik 10. 2017 yılı Ocak-Eylül ayları çalışılan numune cinsinin geliş amacına göre dağılımı	41
Grafik 11. 2017 Ocak-Eylül ayları çalışılan numune cinsinin uygun /uygun değil dağılımı	41
Grafik 12. Biyogüvenlik kabini uygun/uygun değil yüzdeleri	47
Grafik 13. Laminar Hava Akış Kabini uygun/uygun değil yüzdeleri	47
Grafik 14. Çeker Ocak uygun/uygun değil yüzdeleri	47
Grafik 15. 2017 Yılı Ocak-Eylül Ayları Yüzde Gelir Dağılımı Tablosu	50
Grafik 16. 2017 Yılı Ocak -Eylül Ayları Satış Yapılan Kurumların Dağılım Tablosu.....	50
Grafik 17. Laboratuvar Güvenliği Birimi tarafından 2016 yılında verilen eğitimlerin dağılımı	52
Grafik 18. Tehlikeli kimyasal atık bertarafının yıllara göre dağılımı.....	53
Grafik 19. 2016 yılında UZEMe gelen çağrılar ve cevaplar	56

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Birim Teşkilat Yapısı	12
Şekil 2. Tehlikeli Kimyasal Atık Geçici Depolama Alanı	54
Şekil 3. El broşürü ön ve arka sayfa	54

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Tüketici Güvenliği Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler Daire Başkanlığı Fiziksel Yapısı.....	10
Tablo 2. Teknolojik Malzeme Dağılımı	13
Tablo 3. Birim İnsan Kaynakları	20
Tablo 4. Fiili Çalışan Personelin Yaş İtibariyle Dağılımı	21
Tablo 5. Fiili Çalışan Personelin Eğitim Durumu	21
Tablo 6. Fiili Çalışan Personelin Hizmet Süreleri	22
Tablo 7. Fiili Çalışan Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı	22
Tablo 8. Su Mikrobiyolojisi Laboratuvarı Kapsamında Yapılan Analizler	22
Tablo 9. Gıda ve Peloid Mikrobiyolojisi Laboratuvarı Kapsamında Yapılan Analizler.....	23
Tablo 10. Metroloji ve Kalibrasyon Laboratuvarlarında Sunulan Hizmetler.....	25
Tablo 11. Sterilite Kontrol Laboratuvarı Çeker Ocak, Laminar Hava Akış Kabini ve Biyogüvenlik Kabinlerinin Muayenesinde Yer Alan Testler	27
Tablo 12. Ocak-Eylül 2017 Aylık ve Toplam Faaliyetleri	44
Tablo 13. Ocak 2017 itibariyle performans nitelendirilmesi yapılan cihaz adedi.....	46

KISALTMALAR:

BÜAL: Biyosidal Ürünler Araştırma Laboratuvarları

BÜ: Biyolojik Ürünler

EBYS: Elektronik Bilgi Yönetim Sistemi

LGB: Laboratuvar Güvenliği Birimi

LG: Laboratuvar Güvenliği

LGT: Laboratuvar Güvenliği Temsilcisi

MKL: Metroloji ve Kalibrasyon Laboratuvarları

SKL: Sterilite Kontrol Laboratuvarı

TGLBÜ: Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Ve Biyolojik Ürünler Daire Başkanlığı

TÜMAL: Tüketici Ürünleri Mikrobiyolojik Araştırma Laboratuvarları

TÜKAL: Tüketici Ürünleri Kimyasal Araştırma Laboratuvarları

UZEM: Ulusal Zehir Danışma Merkezi

I-GENEL BİLGİLER

A. Misyon ve Vizyon

Misyon

Ülkemiz öncelikleri ve sağlık politikaları doğrultusunda laboratuvarımıza gelen numunelerin testlerini doğru, güvenilir ve tarafsızlık ilkelerine bağlı kalarak müşterilerimizin görev alanımızla ilgili tüm isteklerine cevap verecek şekilde analiz çalışmalarını yerine getirmek, ilgili konularda eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek ve uygun kalite ve standartlarda ürettiğimiz Biyolojik Ürünlerin ülkemizde tercih edilen hızlı, doğru, güvenilir ve tercih edilen ürün kalitesine yükseltmektir.

Vizyon

Tüketici Güvenliği Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler Daire Başkanlığı olarak sunduğumuz laboratuvar hizmetlerinin güvenilirliğini, kalitesini, izlenebilirliğini, sürdürülebilirliğini ulusal ve uluslararası seviyede geçerli ve lider kılmak.

B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar

02 Kasım 2011 tarihli ve 28103 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 663 sayılı “Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile 2012 yılında Türkiye Halk Sağlığı Kurumu (THSK) Başkanlığına bağlı Tüketici ve Çalışan Güvenliği Başkan Yardımcılığı kurulmuştur.

13/12/2013 tarihli ve 1510 sayılı THSK Başkanlık onayı ile Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı bünyesinde yer alan laboratuvarlar yeniden yapılandırılmıştır.

Ulusal Zehir Danışma Merkezi (UZEM), 05/01/2015 tarihli onayı ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığına devredilmiş olup Tüketici Güvenliği Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler Daire Başkanlığı bünyesinde faaliyetlerini yürütmeye devam etmektedir.

THSK Daire Başkanlıkları Yönergesinde 25.08.2016 tarih ve 1252 sayılı Bakanlık Makamı onayı ile değişiklik yapılmıştır. Tüketici Güvenliği Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler Daire Başkanlığı olarak laboratuvarlar yeniden yapılandırılmıştır.

TÜKETİCİ GÜVENLİĞİ LABORATUVARLARI ve BİYOLOJİK ÜRÜNLER DAİRE BAŞKANLIĞININ GÖREVLERİ

(Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Daire Başkanlıkları Yönergesi'nde belirlenen)

1. Tüketici güvenliğine dair politikaların ve mevzuatın kanıta dayalı olarak oluşturulmasına katkıda bulunacak laboratuvar verilerini sağlamak.
2. Kurumun görev alanıyla ilgili mevzuatlarda yer alan tüketici ürünlerinin sağlık etkileri yönüyle fiziksel, kimyasal, milcrobiyolojik ve toksikolojik analizlerini referans laboratuvarları düzeyinde ilgili mevzuatlar çerçevesinde yapmak.
3. Kurumun görev alanıyla ilgili mevzuatlarda yer alan tüketici ürünlerine ilişkin şikâyetlere, adli soruşturmalara yönelik analizleri yapmak ve görüş bildirmek.
4. Yurtiçi ve yurtdışında ilgili kanım kuruluşlar ile ortak araştırmalar, programlar ve projeler geliştirmek, bunların sonuçlarını Başkanlığın iznini alarak ulusal/uluslar organizasyonlarla paylaşmak ve yayımlamak.
5. Yeni analiz yöntemlerinin geliştirilmesi, mevcut analiz yöntemlerinin iyileştirilme yöntemlerin standardizasyonu ve alcreditasyonu amacıyla faaliyetlerde bulunmak. Görev alan ile ilgili komite, komisyon vb. üyelikler ile kurumsal ve bilimsel toplantılara katılım sağlamak, görüş bildirmek ve sonuçlarını izlemek.
6. Görev alanı ile ilgili Halk Sağlığı Laboratuvarları dahil, laboratuvar hizmetlerinin iyileştirilmesini ve geliştirilmesini sağlayacak eğitim programlarını Halk Sağlığı Laboratuvarları Daire Başkanlığı ile birlikte planlamak, yürütmek ve sonuçlarını değerlendirmek.
7. Tüketici Güvenliği Laboratuvarları faaliyetlerine dair izleme ve değerlendirme çalışmalarını yapmak, veri tabanı oluşturmak, rapor haline getirmek.
8. Faaliyet alanları ile ilgili eğitim, sempozyum, panel, çalıştay, seminer vs. etkinlikleri düzenlemek ve düzenlenen ulusal ve uluslararası etkinliklere katılım sağlamak.
9. Bakanlıkça ve Kurum Başkanlığınca belirlenen tip ve çeşitte serum, antiserum, antijen, aşı ve benzeri biyolojik maddelerin hazırlanması ve üretilmesi faaliyetlerini yürütmek.
10. Biyolojik ürün testlerinde ve serum üretiminde kullanılacak deney hayvanlarını üretmek.
11. Yeni aşı ve serumlar geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması hususunda laboratuvar, danışmanlık ve referans hizmetlerini yürütmek, yürütülmesini sağlamak.
12. Görev alanları ile ilgili analiz/üretim metodlarının geliştirilmesi, standardizasyonunun sağlanması için araştırma, geliştirme faaliyetlerini yürütmek
13. İlgili ulusal ve uluslararası yönetmelik ve yasal düzenlemelerde yer alan kriterleri

sağlayacak şekilde ve hizmet alıcıların gereksinim duydukları parametrelere yönelik kalite ve akreditasyon sistemlerinin kurulması ve geliştirilmesine dair çalışmaları yürütmek, laboratuvarlarda uygulanan kalite kontrol/kalite güvence programlarının etkinliğini kontrol etmek ve izlemek.

14. Kendisine bağlı olan kalite sistem standartları akreditasyonu kapsamındaki laboratuvarların teknik yönetim görevini yerine getirmek,

15. Uygun çalışma yöntemlerinin ve donanımların kullanılmasını sağlamak, cihazların bakım ve kalibrasyonlarının yapılmasını sağlamak,

16. Görev alanı ile ilgili olarak Başkanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARIN YERİNE GETİRİLMESİNDE

KULLANILAN YÖNETMELİKLER

1. 17 Şubat 2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik

2. 24 Temmuz 2001 tarihli ve 24472 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kaplıcalar Yönetmeliği

3. 01 Aralık 2004 tarihli ve 25657 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Doğal Mineralli Sular Hakkında Yönetmelik

4. 15 Aralık 2011 tarihli ve 28143 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yüzme Havuzlarının Tabi Olacağı Sağlık Esasları Hakkında Yönetmelik

5. Biyosidal Ürünlerin Kullanım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik

6. Beşeri Tıbbi Ürünler İmalathaneleri Yönetmeliği 23.10.2003/25368 RG (Sağlık Bakanlığı)

7. Beşeri Tıbbi Ürünler Ruhsatlandırma Yönetmeliği 19.01.2005/25705 RG (Sağlık Bakanlığı)

8. Beşeri Tıbbi Ürünlerin Güvenliğinin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi Hakkında Yönetmelik 22.03.2005/25763 RG (Sağlık Bakanlığı)

9. Vücut Dışında Kullanılan (In Vitro) Tıbbi Tanı Cihazları Yönetmeliği 09.01.2007/26398 (Sağlık Bakanlığı)

10. İnsani Kullanım Amaçlı Suların Kalitesine Dair 98/83/EC sayılı Konsey Direktifi

11. Doğal Mineralli Suların Çıkarılması ve Pazarlanmasına İlişkin Üye Devletlerin Kanunlarının Uyumlaştırılması Hakkındaki 05/07/1980 tarihli ve 80/777/EEC sayılı Konsey Direktifi

12. Doğal Mineralli Sular için Konsantrasyon Limitleri ve Etiketleme Bilgileri Hakkında Liste Oluşturulması ve Doğal Mineralli Suların ve Kaynak Sularının Ozonla Zenginleştirilmiş Hava ile İşleme Tabi Tutulmasının Şartlarını Belirleyen 16/05/2003 tarihli 2003/40/EC sayılı Konsey Direktifi

C. İdareye İlişkin Bilgiler

1- Fiziksel Yapı

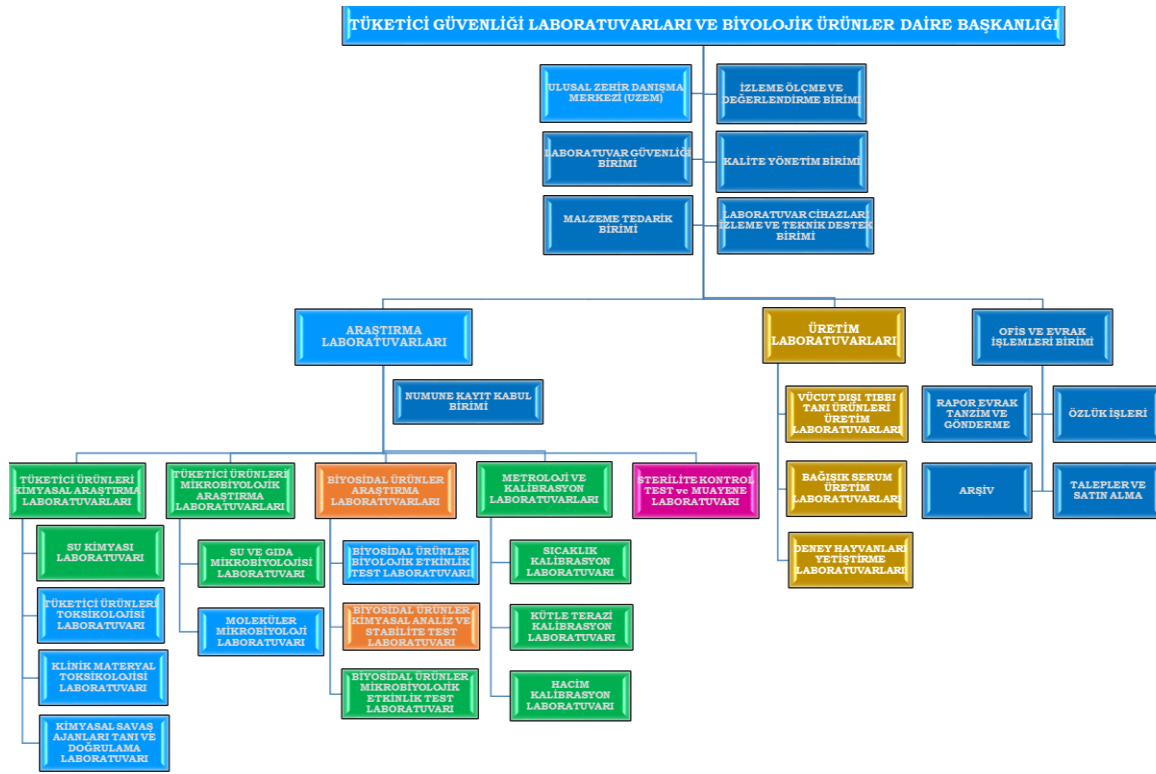
Tablo 1. Tüketici Güvenliği Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler Daire Başkanlığı Fiziksel Yapısı

BİRİMİN ADI	ADRESİ	BINA ALANI		
		EĞİTİM VE TESİS ALANI (M ²)	OFİS ALANI (M ²)	LABORATUVAR ALANI (M ²)
Metroloji ve Kalibrasyon Laboratuvarları	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad. No:55 J Blok Sıhhiye / Ankara	10,54	74,11	204,96
Sterilite Kontrol Laboratuvarı	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad. No:55 E Blok Sıhhiye / Ankara	56,5	48,5	50,5
Tüketici Ürünleri Kimyasal Araştırma Laboratuvarları	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, B Blok Sıhhiye / Ankara	77,30	46,44	510,34
Tüketici Ürünleri Mikrobiyolojik Araştırma Laboratuvarları	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, B Blok Sıhhiye / Ankara	46,10	194,97	241,07
Biyosidal Ürünler Araştırma Laboratuvarları	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, B Blok Sıhhiye / Ankara	-	50	200

Tüketici Güvenliği Laboratuvarları İzleme Ölçme ve Değerlendirme Birimi	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, B Blok Sıhhiye / Ankara	-	12	-
Laboratuvar Cihazları İzleme ve Teknik Destek Birimi	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, B Blok Sıhhiye / Ankara	-	12	-
Laboratuvar Ofis ve Evrak İşlemleri	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, B Blok Sıhhiye / Ankara	-	36	-
Ulusal Zehir Danışma Merkezi (UZEM)	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, E Blok Sıhhiye / Ankara	-	30	-
Numune Kayıt Kabul Birimi	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, B Blok Sıhhiye / Ankara	-	12	-
Vücut Dışı Tıbbi Tanı Ürün. Üret. Lab.	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, E Blok Sıhhiye / Ankara	475,06	167,67	307,39
Serum Tevzi Lab.	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, E Blok Sıhhiye / Ankara	226,08	19,28	206,80
Deney Hayvanları Yetiştirme Lab.	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, E Blok Sıhhiye / Ankara	12000	300	2.400

Bağışık Serum Üretim Lab.	Sağlık Mahallesi Adnan Saygun Cad No: 55, E Blok Sıhhiye / Ankara	234,58	30,80	203,78
TOPLAM		13126,16	1033,77	4324,84
GENEL TOPLAM		18484,77		

2- Örgüt Yapısı

Şekil 1. Birim Teşkilat Yapısı

NOT 1: TS EN ISO/IEC 17025 Standardına göre Akredite Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarları

- TS EN ISO/IEC 17020 Kapsamındaki Deney Laboratuvarları
- İyi Laboratuvar Uygulamaları Kapsamındaki Laboratuvarları
- Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarına Destek Birimler

NOT 2: Diğer Birimler TS EN ISO 9001 kapsamındadır.

3- Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Tüketici Güvenliği Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler Daire Başkanlığında kullanılmakta olan laboratuvar ve büro cihaz ve ekipmanlarının listesi laboratuvarlar bazında tablolar halinde düzenlenmiştir.

Tablo 2. Teknolojik Malzeme Dağılımı

Tüketici Ürünleri Mikrobiyolojik Araştırma Laboratuvarlarında Kullanılmakta Olan Cihazlar	
KULLANILAN TEKNOLOJİK ARAÇ-GEREÇ	ADET
İnkübatör/Nüve/EN120	3
İnkübatör/Binder/BD115	2
İnkübatör/Selecta	2
Soğutmalı İnkübatör/Velp/FOC-225E	3
Derin Dondurucu Sanyo/MDF 192	1
Santrifüj/Nüve CN90	1
Biyogüvenlik Kabini	4
Su banyosu	3
Binoküler Mikroskop	2
Santrifüj - Bio lab 2007/K240R	1
Membran Filtre Sistemi	3
Vakum Pompası/16612	3
Vakum Pompası/No35AN.18	1
pH Metre – WTW 2007/340i/iul	1
Vortex / Velp Scientifica	3
Isıtıcılı Manyetik Karıştırıcı/ MR Hei Standart	2
Otomatik Membran Filtre Açıcı	3
Teknik terazi	3
Homojenizatör,	1
Tüp Rotasyon Cihazı/Dynabeads MX Mikser	1
Tüp manyetik yoğunlaştırıcı (Tekli)/Dyna MPC-1	1
Tüp manyetik yoğunlaştırıcı (Altılı)/ Dyna MPC-6	1
Mikrotüp manyetik yoğunlaştırıcı/DynaMag-2	1
Pastör Fırını – Selecta 2000	1
PH metre	2

Bulaşık Makinası –7883 CD	2
Isıtıcılı Manyetik Karıştırıcı/ MR Hei Standart	1
Otoklav/V-75	3
Kapsül çalkalayıcı/4822	2
Real-time PCR Cihazı/ Rotor-Gene Q	1
Spektrofotometre / Nanodrop 2000c	1
Isıtıcılı Soğutuculu Çalkalamalı İnkübatör/ T20-CH	1
Derin donduruculu kit saklama dolabı / MPR-215F	1
Buzdolabı / 3041EC	1
-20°C derin dondurucu	1
Filtre cihazı /Sartorius Stedim Biotech	1
PCR Kabini / UVT-B-AR	1
Soğutmalı Santrifüj / K240R /	1
Mikrosantrifüj / Microfuge 16 /	1
Vorteks / VM-10	1
Isıtıcılı manyetik karıştırıcı / WiseStir MSH-20D	1
Kuru blok ısıtıcı / TDB-120	1
Santrifüj vorteks multipsin / MSC 6000	1
GENEL TOPLAM	71
Tüketici Ürünleri Kimyasal Araştırma Laboratuvarlarında Kullanılmakta Olan Cihazlar	
KULLANILAN TEKNOLOJİK ARAÇ-GEREÇ	ADET
Masaüstü Bilgisayar	16
Telefon	9
Yazıcı	2
İndüklenmiş Çift Plazma-Kütle Spektrometresi (ICP-MS)	3
Sıvı Kromatografi Kütle/Kütle Spektrometresi (LC-MS/MS)	2
Gaz Kromatografi Kütle Spektrometresi (GC-MS)	3
Yüksek Basınç Sıvı Kromatografisi (HPLC)	1
Gaz Kromatografisi kütle spektrometresi/kütle spektrometresi (GC-MS/MS) purge and trap sistemi	1
Gaz Kromatografisi – FID (GC-FID)	3
İyon Kromatografisi (IC)	2

Toplam Organik Karbon Cihazı (TOC)	1
pH/EC metre	1
Saf su ve Ultra saf su cihazı	2
Türbidimetre	1
Fotometre	1
Kapalı Sistem Mikrodalga	3
Hassas Terazi	3
Isıtıcılı Manyetik Karıştırıcı	3
Katı-Faz Ekstraksiyon Cihazı (SPE)	1
Mobil Faz Süzme Seti	2
Rotary Evaporatör	3
Etüv	1
Vorteks	1
Blender	2
Santrifüj	2
GENEL TOPLAM	69
Biyosidal Ürünler Araştırma Laboratuvarlarında Kullanılmakta Olan Cihazlar	
KULLANILAN TEKNOLOJİK ARAÇ-GEREÇ	ADET
Hassas Terazi	4
Blender	3
Isıtıcılı Manyetik Karıştırıcı	3
Vakum Pompası	6
Su Otomatı Cihazı	2
Buzdolabı	4
Kimyasal Buzdolabı	1
1 m ³ lük Peet Grady Test Kabini (PVC)	1
0.24 m ² lik Peet Grady Test Kabini (PVC)	1
İç-Dış Sıcaklık Ölçer	5
Sıcaklık ve Nem Ölçer	9
Terazi (kaba)	1
PH Metre	3
HPLC	4

GC	3
Evaporatör	1
Kimyasal Madde Saklama Dolabı	1
Etüv	1
Elek Seti	2
Soxhalet	1
Lazer Partikül Size	1
Parlama Noktası Tayin	1
Yoğunluk Ölçer	1
Vizkozimetre	2
Refraktometre	1
Bulaşık Makinesi	1
Su Banyosu	2
Ultrasonic Cleaner	1
Çeker Ocak	4
İklimlendirme kabini	8
UV- Spektrofotometre	1
İnkübatör	2
Soğutmalı İnkübatör	1
Pipetleme Cihazı	2
Vortex	3
Koloni Sayacı	2
Biyogüvenlik Kabini	1
Santrifüj	1
Binoküler mikroskop	1
Masa Üstü Bilgisayar	23
Yazıcı (Cihaz yazıcıları hariç)	1
Telefon	4
GENEL TOPLAM	120
Metroloji ve Kalibrasyon Laboratuvarlarında Kullanılmakta Olan Cihazlar	
KULLANILAN TEKNOLOJİK ARAÇ-GEREÇ	ADET
Masaüstü Bilgisayar	16

Dizüstü Bilgisayar	6
Yazıcı	3
Projeksiyon Cihazı	1
Telefon	12
Fotoğraf Makinesi	1
Kartlı Kapı Sistemi	1
Kamera Sistemi	1
Hassas Terazi	8
Kütle Seti	7
Barometre	2
Süpertermometre	1
Mobil Skh Kalibrasyon Sistemi	4
Sıcaklık Banyosu	3
Multiplexer	1
Buz Makinesi	1
PT PROB(100 Ve 25)	24
Termokupl	100
Veri Kaydedici Cihazlar	6
Safsu Cihazı	1
İnfrared Termometre	1
GENEL TOPLAM	200
Sterilite Kontrol Laboratuvarlarında Kullanılmakta Olan Cihazlar	
KULLANILAN TEKNOLOJİK ARAÇ-GEREÇ	ADET
Aerosol Üretici	1
Aerosol Fotometre	1
Duman Üretici	1
Lüxmetre	1
Hidrometre	1
Partikül Sayım Cihazı	1
Ses Seviyesi Ölçer	1
Fark Basınc Ölçer	1
Anemometre	1

Fotoğraf Makinesi	1
Kamera	1
Balometre	2
GENEL TOPLAM	13
Üretim Laboratuvarlarında Kullanılmakta Olan Cihazlar	
KULLANILAN TEKNOLOJİK ARAÇ-GEREÇ	ADET
Hassas Terazı	13
Parafın Kazanı	3
Temiz Hava Kabını	10
Soğutmalı Santrifüj	8
Filtrasyon Sistemi	7
Karıştırma Makinası	17
Ph metre	10
Etüv	13
Sterilizatör	6
Su Banyosu	6
Binoküler Mikroskop	2
Azot Tüpü	5
Sıvı Nitrojen Tankı	1
Derin Dondurucu	13
Vakum Ölçme Cihazı	2
Monoküler Mik	1
Gerilim Regülatörü	1
Tarihlendirme Makinesi	2
El Kurutma Cihazı	1
Tevzi Cihazı	6
Otoklav	8
Bilgisayar	44
Yazıcı	7
Şişe Kapama Cihazı	1
Bulaşık Makinesi	4
Buzdolabı	12

Spektrofotometre	2
İnkübatör	2
Fermentör	1
Bunsen Isıtıcı	2
Magnetik Karıştırıcı	7
Monitör	38
Faks Cihazı	2
Led Televizyon	1
Klima	15
Barkod Yazıcı	9
Distile Su Cihazı	3
Sıcaklık ve Nem Ölçer	30
İndüksiyon Fırınları	2
Buhar Kazanı	2
Sıcaklık Kontrol Cihazı	2
Fotokopi Makinesi	5
Liyofilizasyon Cihazı	4
Filtrasyon Test Doğrulama Cihazı	1
Su Isıtıcı ve Soğutucuları	1
Kromotografi Cihazı	1
Elektroforez Cihazı	4
Dizüstü Bilgisayar	9
Heminizatör	1
Doğalgaz Brülörü	2
Su Arıtma Cihazı	1
Kaynak Makinesi	3
Temiz Hava Kabini	1
Plazmaferez Cihazı	1
Elektrikli Matkap Makinesi	3
Çalkalayıcı	7
Elektronik Terazı	3
Mikro santrifrj	2

Clean bench	2
Çeker ocak	1
Projeksiyon cihazı	1
Güvenlik kabini	1
GENEL TOPLAM	375
Ulusal Zehir Danışma Merkezinde Kullanılmakta Olan Cihazlar	
KULLANILAN TEKNOLOJİK ARAÇ-GEREÇ	ADET
Masaüstü Bilgisayar	15
Dizüstü Bilgisayar	2
Yazıcı	1
Projeksiyon Cihazı	1
Telefon	6
Kesintisiz Güç Kaynağı (Ups)	1
Wireless (Kablosuz) Erişim Noktası	1
Kenar Anahtar (Yönetilebilir Switch)	1
Veri Depolama Cihazı (Storage)	1
GENEL TOPLAM	29

Web Uygulamalarımız:

- **Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi (LBYS)**

Sistem üzerinde laboratuvarımız bünyesinde çalışılan analiz ve testlerin, ürünlerin yer aldığı, sonuçlarının değerlendirildiği, test sonuç raporlarının çıktılarının alındığı bütünleşik web arayüzlü bir sistem yer almaktadır.

- **Merkez kaynak yönetim sistemi (MKYS)**

- **Sağlık kodları referans sistemi (SKRS)**

- **Kimlik paylaşım sistemi (KPS)**

4- İnsan Kaynakları

Tablo 3. Birim İnsan Kaynakları

KADRO UNVANI	KADIN	ERKEK	TOPLAM
BAŞKAN YARDIMCISI	-	-	-
DAİRE BAŞKANI	-	1	1

BİRİM SORUMLUSU	5	3	8
UZMAN TABİB	1	-	1
TABİP	4	4	8
SAĞLIK HİZMETLERİ PERSONELİ(SHS)	27	24	51
TEKNİK HİZMETLER PERSONELİ (THS)	26	19	45
GENEL İDARE HİZMETLERİ PERSONELİ (GİHS)	4	7	11
YARDIMCI HİZMETLER PERSONELİ (YHS)	1	32	33
TOPLAM	68	90	158

Tablo 4. Fiili Çalışan Personelin Yaş İtibariyle Dağılımı

Fiili Çalışan Personelin Yaş İtibariyle Dağılımı							
	21-25 Yaş	26-30 Yaş	31-35 Yaş	36-40 Yaş	41-50 Yaş	51-Üzeri	Toplam
Kişi Sayısı	4	6	8	24	74	42	158
Yüzde	3	4	5	15	47	26	100

Tablo 5. Fiili Çalışan Personelin Eğitim Durumu

Fiili Çalışan Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı							
	İlköğretim	Lise	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
Kişi Sayısı	6	21	30	56	28	17	158
Yüzde	4	13	19	35	18	11	100

Tablo 6. Fiili Çalışan Personelin Hizmet Süreleri

Fiili Çalışan Personelin Hizmet Süresi							
	1-3 Yıl	4-6 yıl	7-10 Yıl	11-15 Yıl	16-20 Yıl	21-üzeri	Toplam
Kişi Sayısı	5	6	8	19	28	92	158
Yüzde	3	4	5	12	18	58	100

Tablo 7. Fiili Çalışan Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı

Fiili Çalışan Personelin Cinsiyet Dağılımı			
	Erkek	Kadın	Toplam
Kişi Sayısı	90	68	158
Yüzde	57	43	100

5- SUNULAN HİZMETLER

Tüketici Güvenliği Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler Daire Başkanlığında yapılan çalışmalar laboratuvarlar/birimler bazında ele alınarak düzenlenmiştir.

5.1 TÜKETİCİ ÜRÜNLERİ MİKROBİYOLOJİ ARAŞTIRMA LABORATUVARLARINDA YAPILAN ANALİZLER:

Tablo 8. Su Mikrobiyolojisi Laboratuvarı Kapsamında Yapılan Analizler

PARAMETRELER	METOD
Koliform bakteri sayısı	TS EN ISO 9308-1/ 9308-2
<i>E. coli</i>	TS EN ISO 9308-1/ 9308-2
Enterokok (Fekal streptokok)	TS EN ISO 7899-2
<i>Clostridium perfringens</i>	98/83/EC Direktifi
Anaerop sporlu sülfat redükte eden bakteriler	TS 8020 EN 26461-2
22 °C'de Toplam Koloni sayımı	TS EN ISO 6222
37 °C'de Toplam Koloni sayımı	TS EN ISO 6222
<i>Salmonella</i> spp.	TS ISO 19250
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	TS EN ISO 16266
<i>Cryptosporidium</i> ookist ve <i>Giardia</i> kistleri	TS ISO 15553
Termotoleran <i>Campylobacter</i> spp	ISO 17995

Patojen stafilokoklar	AFNOR XP-T 90-412
<i>E.coli</i> O157	Laboratuvar içi metot
<i>Shigella</i> spp.	Laboratuvar içi metot
Parazit	Laboratuvar içi metot
Norovirüs Aranması	Laboratuvar içi metot

Tablo 9.Gıda ve Peloid Mikrobiyolojisi Laboratuvarı Kapsamında Yapılan Analizler

PARAMETRELER	METOD
Koagülaz Pozitif Stafilokoklar	TS EN ISO 6888-1
<i>Bacillus cereus</i>	TS EN ISO 7932
Aerobik Koloni sayısı	TS EN ISO 4833
Küf-Maya	ISO 21527-1 ve 2
<i>Enterobacteriaceae</i>	ISO 21528-2
Koliform bakteri	BAM 2002
<i>E. coli</i>	TS EN ISO 16649-2
<i>Salmonella</i> spp.	TS EN ISO 6579
<i>L. monocytogenes</i>	TS EN ISO 11290-1
<i>E. coli</i> O157	TS EN ISO 16654
Sülfid İndirgeyen Anaerop Bakteri	ISO 15283
Termotoleran <i>Campylobacter</i> spp.	TS EN ISO 10272-1
<i>Cronobacter sakazakii</i>	ISO/TS 22964
Stafilokokal enterotoksin	Visual Immunoassay
Sterilite (30 ve 55°C)	AOAC 2002
<i>Shigella</i> spp.	Laboratuvar içi metot
<i>P. aeruginosa</i>	Laboratuvar içi metot
<i>C. albicans</i>	Laboratuvar içi metot
<i>S. aureus</i>	Laboratuvar içi metot

5.2 TÜKETİCİ ÜRÜNLERİ KİMYASAL ARAŞTIRMA LABORATUVARLARINDA YAPILAN ANALİZLER

5.2.1 Su Kimyası Laboratuvarında Yapılan Analizler

Su numunesi; numune cinsi (içme-kullanma suyu, doğal mineralli su, kaynak suyu, kaplıca suyu, havuz suyu) ve geliş amacına bağlı olarak (denetim izlemesi, kontrol izlemesi vb.) aşağıda belirtilen parametreler yönünden değerlendirilir.

- Pestisit (organoklorlu/fosforlu, karbamatlı pestisitler, herbisitler, fungusitler)
- Uçucu Organik Bileşikler
- Polisiklikaromatik Hidrokarbonlar (PAH)
- Akrlamid
- Monomerler (Epikloridin ve vinil klorür)
- Anyon
- Katyon
- Ağır metal
- Toplam Organik Karbon (TOC)
- Titrimetrik ve fotometrik parametreler
- pH ve İletkenlik

5.2.2 Tüketici Ürünleri Toksikolojisi Laboratuvarında Yapılan Analizler

Tüketici ürünleri (İçme-kullanma suyu, gıda vb.) aşağıda belirtilen parametreler yönünden değerlendirilir.

- Ağır Metal
- Pestisit

5.2.3 Klinik Materyal Toksikolojisi Laboratuvarında Yapılan Analizler

Klinik materyaller (Kan, idrar, serum, tırnak, saç vb.) Acil Toksikolojiye yönelik aşağıda belirtilen parametreler yönünden değerlendirilir.

- Ağır Metal
- İlaç Düzeyi
- Kanda Alkol

5.2 Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarında Yapılan Analizler

Kimyasal Silah Sözleşmesi Eklerinden Liste-1, Liste-2 ve Liste-3'de yer alan kimyasal maddeler ve Liste-1'de yer alan kimyasal maddelerin hidroliz ve bozunma ürünlerinin analizleri.

5.3 BIYOSİDAL ÜRÜNLER ARAŞTIRMA LABORATUVARLARINDA YAPILAN ANALİZLER

Laboratuvarımızda Çalışılan Biyosidal Ürün Grupları

- 1- Dezenfektanlar
- 2- Koruyucular

3- Haşere Kontrolü için kullanılan biyosidal ürünler

4- Diğer biyosidal ürünler

Laboratuvarımıza Numune Geliş Şekli

1-Ruhsata esas

2-PGD

3-Savcılık/Adli soruşturma

4-Kontrol

5-Şikayet

6-Diğer

Çalışılan Parametreler

1- Fiziksel analiz

2- Kimyasal analiz

3- Stabilite testleri

4- Biyolojik etkinlik denemeleri

5- Etiket inceleme

6- Mikrobiyolojik etkinlik denemeleri

5.4 METROLOJİ VE KALİBRASYON LABORATUVARLARINDA SUNULAN HİZMETLER

Tablo 10. Metroloji ve Kalibrasyon Laboratuvarlarında Sunulan Hizmetler

Adı	Standardı	Ölçme Aralığı
TERAZİ Otomatik Olmayan Tartım Cihazları	EURAMET/cg-18 rehber	1 mg ≤ m ≤ 500 g E2 Sınıfı kütle seti ile (1·10 ⁻⁶) 1 mg ≤ m ≤ 10 kg F1 Sınıfı Kütle Seti ile (1·10 ⁻⁵)
KÜTLE E2 Sınıfı	OIML R 111-1 rehber dokümanı	1 mg - 200 g
KÜTLE F1 Sınıfı		1 mg - 200 g
KÜTLE F2 Sınıfı		1 mg - 200 g

KÜTLE M1 Sınıfı		
KÜTLE M2 Sınıfı		1 mg - 200 g
KÜTLE M3 Sınıfı		100 mg - 200 g
		1 g - 200 g

Adı	Standardı	Ölçme Aralığı
Tek İşaretli Pipetler	EURAMET cg-19 TS EN ISO 4787	0,5 mL - 25 mL
Taksimathı Pipetler	EURAMET cg19 TS EN ISO 4787 TS EN ISO 835	0,1 mL – 25 mL
Büretler	EURAMET cg19	1 mL – 100 mL
Ölçülü Silindirler	TS EN ISO 4787 TS EN ISO 385 TS 3781 ISO 4788	5 mL – 100 mL
Balon Jojeler	EURAMET cg19 TS EN ISO 4787 TS 1491 EN ISO 1042	1 mL – 200 mL
Pistonlu Pipet	ISO/TR 20461 TS EN ISO 8655-6/2	$1 \mu\text{L} \leq V \leq 10 \text{ mL}$
Pistonlu Büret	ISO/TR 20461, TS EN ISO 8655-6/3	$1 \text{ mL} \leq V \leq 100 \text{ mL}$
Dispenser	ISO/TR 20461, TS EN ISO 8655-6/5	$1 \mu\text{L} \leq V \leq 100 \text{ mL}$
Piknometre	TS EN ISO 4787 TS ISO 3507	$1 \text{ mL} \leq V \leq 50 \text{ mL}$

Adı	Standardı	Ölçme Aralığı
-----	-----------	---------------

Sıcaklık Kontrollü Hacimler	TS EN 60068-3-5 TS EN 60068-3-11 DAkS-DKD-R 5-7	(-80) - (+200) ° C
Sayısal Göstergeli Termometreler	Karşılaştırmalı kalibrasyon (sıvı banyolarda)	(-80) – (+200) ° C

5.5. STERİLİTE KONTROL LABORATUVARI YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

TGLBÜDB’na bağlı Muayene Kuruluşu SKL çeker ocak, laminar hava akış kabini ve biyogüvenlik kabinlerinin muayenesini aşağıdaki Tablo 11’de yer alan testleri uygulayarak gerçekleştirir. 2016 yılında akreditasyon çalışmaları kapsamında 24 adet cihazın muayenesi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 11. Sterilite Kontrol Laboratuvarı Çeker Ocak, Laminar Hava Akış Kabini ve Biyogüvenlik Kabinlerinin Muayenesinde Yer Alan Testler

Muayene Alanı	Muayene Türleri	İlgili Standartlar
Biyogüvenlik Kabinleri Performans Nitlendirilmesi (PQ)	Alarm ve Diğer Fonksiyonların Kontrolü	TS EN ISO 12469 Biyoteknoloji - Mikrobiyolojik güvenlik kabinleri ile ilgili performans özellikleri
	Filtre Donanımı Sızdırmazlık Testi	
	Hava Akış Yönünün Görselleştirilmesi	
	Aşağı ve İçeri Hava Akış Hızı Testi	
	Partikül Sayım Testi	TS EN ISO 14644 Temiz odalar ve bu odalarda birlikte kontrol edilen ortamlar
	Sıcaklık ve Nem Ölçümü	
	Ses Seviyesi	
	Aydınlık	
Laminar Hava Akış Kabinleri Performans Nitlendirilmesi (PQ)	Alarm ve Diğer Fonksiyonların Kontrolü	TS EN ISO 1822 Hava filtreleri - Yüksek verimli (epa,hepa ve ulpa)
	Filtre Donanımı Sızdırmazlık Testi	
	Hava Akış Hızı Testi	
	Partikül Sayım Testi	TS EN ISO 14644 Temiz odalar ve bu odalarda birlikte kontrol edilen ortamlar
	Sıcaklık ve Nem Ölçümü	
	Ses Seviyesi	
	Aydınlık	
Çeker Ocaklar Performans Nitlendirilmesi (PQ)	Alarm ve Diğer Fonksiyonların Kontrolü	EN 14175 Çeker ocaklar
	İçeri Hava Akış Hızı Testi	
	Hava Akış Yönünün Görselleştirilmesi	
	Sıcaklık ve Nem Ölçümü	
	Ses Seviyesi	
	Aydınlık	

Sterilite Kontrol Laboratuvarı'nda görev yapan iki personelimiz aynı zamanda bakım onarımla ilgili olarak HPLC, GC, etüv, santrifüj, GC-MS, otoklav gibi tüm laboratuvar cihazlarının bakım onarımını yapmaktadır. Ayrıca bir personelimiz TGLBÜDB Laboratuvar Güvenliği Birimi'nde, diğer personelimiz ise 17020 standardı Kalite Yönetim Temsilcisi olarak görev yapmaktadır.

5.6. ÜRETİM LABORATUVARLARI

Vücut Dışı tıbbi Tanı Ürünleri Üretim Laboratuvarlarında Üretilen Ürünler

ANTİJENLER

Brucella

Brucella Rose-Bengal Lam antijeni
Brucella abortus Tüp antijeni
Brucella melitensis Tüp antijeni

Gruber Widal Boyalı ve Boyasız Antijenleri

Salmonella typhi O
Salmonella typhi H
Salmonella paratyphi AO
Salmonella paratyphi AH
Salmonella paratyphi BO
Salmonella paratyphi BH
Salmonella paratyphi CO
Salmonella paratyphi CH

Listeria (100ml/şişe)

L.monocytogenes ½ b
L.monocytogenes ½ c
L.monocytogenes 4b
L.monocytogenes 4c

Proteus

Proteus OXK
Proteus OX2
Proteus OX19

Francisella

Francisella tularensis Antijeni*

ANTİSERUMLAR

Brucella

Brucella polivalan antiserumu
Brucella abortus monospesifik A antiserum
Brucella melitensis monospesifik M antiserum

Vibrio cholerae

Vibrio cholerae polivalan

Vibrio cholerae inaba
Vibrio cholerae ogawa
Vibrio cholerae O139

Salmonella

Salmonella O antiserumları
Salmonella O faktör antiserumları
Salmonella H faktör antiserumları

Shigella

Shigella dysenteriae-I Grup A-I tip: 1-7
Shigella dysenteriae-II Grup A-II tip: 8-10
Shigella flexneri Grup B tip: 1-6
Shigella boydii-I Grup C-I tip: 1-7
Shigella boydii-II Grup C-II tip: 8-11
Shigella boydii-III Grup C-III tip: 12 15
Shigella sonnei Grup D

1. Deney Hayvanları Yetiştirme ve Bağışık Serum Üretim Laboratuvarlarında Üretilen Ürünler

- a) Deney Hayvanı Üretimi (Fare, Kobay, Rat, Tavşan)
- b) Serum Pürifikasyon ve Konsantrasyon Laboratuvarında Tetanos, Difteri, Akrep İmmunserumu üretimi
- c) Antijen ve Anti serum Kontrol ve Hazırlama Laboratuvarında Tetanos, Difteri, Akrep İmmunserum üretimi yapılmaktadır.

5.7. LABORATUVAR GÜVENLİĞİ BİRİMİ (LGB)

Laboratuvar Güvenliği Birimi (LGB); TGLBÜ’de gerçekleştirilen laboratuvar faaliyetleri sırasında insan ve çevre sağlığına yönelik olası tehlikelerin önlenmesini sağlamak üzere; gerekli düzenleme ve uygulamaları belirlemek, laboratuvar güvenliğinde sürekli iyileştirmeyi sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. LGB her laboratuvardan bir personel olacak şekilde temsilcilerden oluşmaktadır. Bu personel LGB görevlerinin yanısıra analist olarak da çalışmalarını yürütmektedir. Sadece LGB’de görevli olan personel bulunmamaktadır.

Görevleri arasında;

1. Laboratuvar Güvenliğine (LG) yönelik eğitimlerin verilmesi,
2. LG kapsamındaki gerekli teknik şartnameleri oluşturularak, satın almaların gerçekleştirilmesi,
3. LG dökümanlarının oluşturulması,
4. Atıkların ayrıştırılması için gereklerin sağlanması bunların kontrolü/bertarafı
5. LG için gerekli kuralların belirlenmesi yer almaktadır.

6- Yönetim ve İç Kontrol Sistemi: -

II- AMAÇ ve HEDEFLER

A- İdarenin Amaç ve Hedefleri

Amaç:

Toplum ve bireyi sağlık risklerinden korumak, sağlıklı hayat tarzlarını ve davranışlarını teşvik etmek, geliştirmek ve yaygınlaştırmaktır.

Hedef:

Halk sağlığını korumaya, sağlık risklerini tespit etmeye ve tüketici güvenliğini arttırmaya yönelik laboratuvar hizmeti vermek ve geliştirmektir.

B- Temel Politikalar ve Öncelikler

Kalite Politikası

Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı, halk sağlığını korumak ve iyileştirmek üzere kontrol, tanı ve doğrulamaya yönelik laboratuvar hizmetleri ile birlikte eğitim ve danışmanlık alanlarında yasalarla belirlenen görevlerini, ulusal ve uluslararası sorumluluğunun farkında olarak yeterliliği kanıtlanmış personel ile tarafsızlık, gizlilik, bağımsız karar verme ve doğruluk ilkeleri çerçevesinde bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip ederek yerine getirir.

Tüketici Güvenliği Laboratuvarları Daire Başkanlığı faaliyetlerini TS EN ISO/IEC 17025 laboratuvar kalite yönetim sistemi standartlarına uygun olarak tüm müşterilerinin ve çalışanlarının beklentilerini karşılayıp, memnuniyetini sağlayacak şekilde gerçekleştirir.

Üst yönetim, kaliteli hizmet sunumu için gerekli mali, teknolojik ve insan kaynağını sağlamayı, laboratuvar kalite yönetim sistemi standartlarına uymayı, bu kapsamda oluşturulan dokümanları kullanmayı ve kalite yönetim sisteminin etkinliğinin sürekli iyileştirilmesini taahhüt eder.

III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- Mali Bilgiler: -

B- Performans Bilgileri

1- Faaliyet ve Proje Bilgileri

1.1. TÜKETİCİ ÜRÜNLER MİKROBİYOLOJİ ARAŞTIRMA LABORATUVARLARI

2017 yılı Ocak-Eylül aylarında toplam 7099 adet su, gıda ve peloid numunesinin mikrobiyolojik analizi yapılmıştır. Bu numunelerden 1025 tanesi su, 72 tanesi gıda ve 2 tanesi peloid numunesidir.

Ocak-Eylül ayında toplam 1025 adet su numunesinin mikrobiyolojik analizi yapılmış olup 72 adet gıda 2 adette peloid numunesi girişi gerçekleşmiştir.

- Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında deney/analize alınan numunelerin cinslerine göre;

%84 (5944numune) içme-kullanma suyu,

%7 (496 numune) kaplıca suyu,

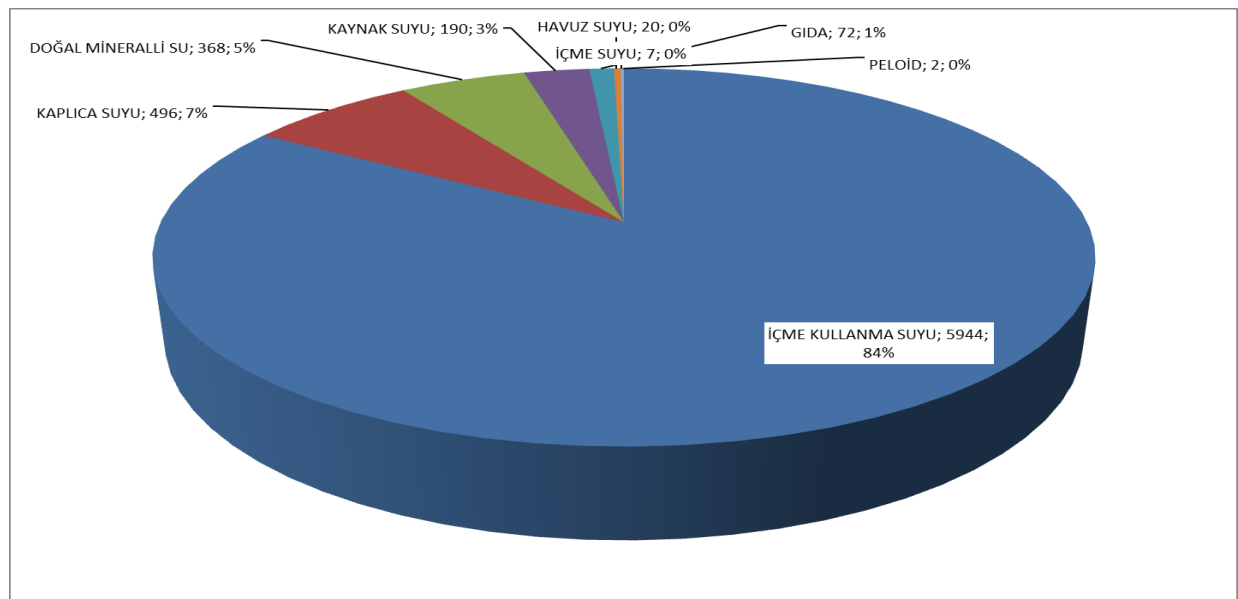
%5 (368 numune) doğal mineralli su,

%3 (190 numune) kaynak suyu,

%1 (72 numune) gıda

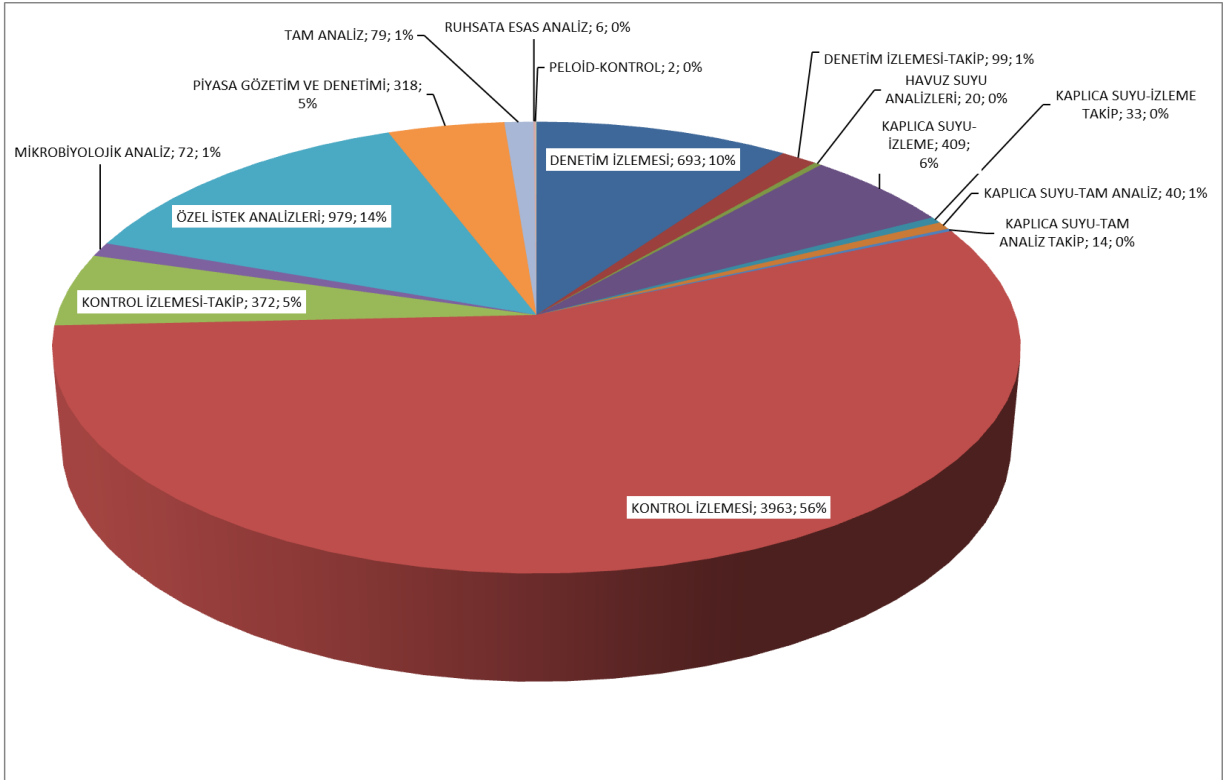
%1' den daha az içme suyu (7 numune), havuz suyu (20 numune) ve peloid (2 numune)'dir

(Grafik 1).

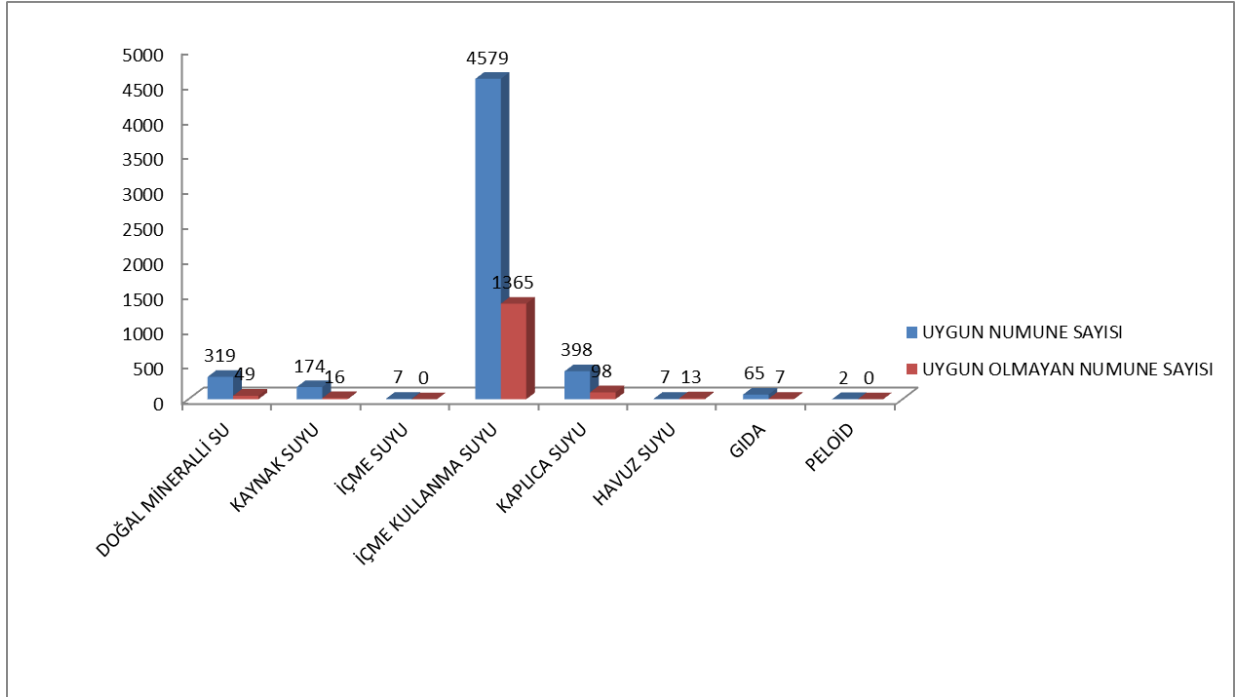
Grafik 1.Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarı Numune Cinsine Göre Dağılım

- Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarına gelen ve raporlandırılan numunelerin geliş amacına göre dağılımı
- %56 (3963 numune) kontrol izlemesi,
- %14 (979 numune) özel istek analizleri,
- %10 (693 numune) denetim izlemesi,
- %6 (409 numune) kaplıca suyu-izleme,
- %5 (372 numune) kontrol izlemesi takip,
- %4 (318 numune) piyasa gözetim ve denetimi,
- %1 (99 numune) denetim izlemesi-takip,
- %1(79 numune) içme kullanma suyu-tam analiz
- %1 (72 numune) mikrobiyolojik analiz,
- %1 (40 numune) kaplıca suyu-tam analiz,
- %1'den daha az oranda ise; kaplıca suyu-izleme takip (33 numune), havuz suyu analizleri (20 numune), kaplıca suyu tam analiz-takip (14 numune), ruhsata esas analiz (6 numune) ve peloid-kontrol (2 numune) olarak çalışılmıştır (**Grafik 2**).

Grafik 2. Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarına gelen numunelerin deney/analiz türlerine göre dağılımı

- Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında deney/analize alınan numunelerin cinsleri ve uygunluk durumları incelendiğinde;
5944 adet İçme Kullanma Suyunun 4579 tanesi uygun, 1365 tanesi uygun değildir,
496 adet Kaplıca Suyunun 398 tanesi uygun, 98 tanesi uygun değildir,
368 adet Doğal Mineralli suyun 319 tanesi uygun, 49 tanesi uygun değildir,
190 adet Kaynak Suyunun 174 tanesi uygun, 16 tanesi uygun değildir,
72 adet Gıda numunesinin 65 tanesi uygun, 7 tanesi uygun değil,
20 adet Havuz Suyunun 7 tanesi uygun 13 tanesi uygun değil,
7 adet İçme Suyunun 7 tanesi uygun, (Grafik 3).

Grafik 3. Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında deney/analize alınan numunelerin cinslerine ve uygunluk durumlarına göre dağılımı

1.1.1. Moleküler Mikrobiyoloji Laboratuvarı

Moleküler Mikrobiyoloji Laboratuvarı'nda 2017 yılı Ocak-Eylül aylarında toplam 29 adet içme-kullanma suyu numunesinin Norovirüs GII parametresi açısından analizleri yapılmıştır. Analize alınan numunelerde Norovirüs GII tespit edilmemiştir. Bu numuneler laboratuvarımıza özel istek analizleri (15 numune) ve salgın numunesi (14 numune) olarak gelmiştir.

1.1.2. 17025 Akreditasyon Faaliyetleri

2017 yılında Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarının akreditasyon kapsamını genişletilmesi amacıyla; su için 4 (dört) parametrede (Pseudomonas aeruginosa, sülfid

indirgeyen anaerop bakteri (Clostridia) sporu, patojen stafilokok ve Salmonella spp) 24-25 Ocak 2017 tarihinde TÜRKAK denetimi geçirilmiştir. Denetim sonucunda, bu parametrelerin analizleri için akreditasyon verilmesi uygun bulunmuştur.

Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarında, 2017 yılına ait 1 (bir) hedef belirlenmiştir. Bu hedefe yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

HEDEF: 2017 yılı sonuna kadar, su örneklerinde Escherichia coli ve koliform bakterilerin tespiti ve sayımının en muhtemel sayı yöntemine (TS EN ISO 9308-2) göre deney/analizinde akreditasyon gereklerini sağlayarak başvuruya hazır hale gelmek.

Gelinen Nokta: Su örneklerinde Escherichia coli ve koliform bakterilerin tespiti ve sayımının en muhtemel sayı yöntemine (TS EN ISO 9308-2) göre deney/analizine yönelik standart yöntemlere göre Standart Çalışma Prosedürleri hazırlanmış, ilgili dokümanlar gözden geçirilerek revizyon yapılmış ve listeler güncellenmiştir.

1.1.3. Eğitim Faaliyetleri

- 26-27 Ocak 2017 tarihinde Dr. Gıda Müh. Şule ŞENSES ERGÜL tarafından Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarı personeline “TS ISO 15553 - Cryptosporidium Ookist ve Giardia Kistin Ayrılması ve Belirlenmesi" standardı ile ilgili bilgilendirme eğitimi verilmiştir.
- 5 Mayıs 2017 tarihinde Dr. Gıda Müh. Şule ŞENSES ERGÜL tarafından Tüketici Güvenliği Laboratuvarları ve Biyolojik Ürünler Daire Başkanlığı personeline “Mikrobiyolojik Analizlerde Metot Validasyonu” ve “Mikrobiyolojik Analizlerde Kalite Kontrol” başlıklı eğitimler verilmiştir.
- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Aile Hekimliği Eğitim ve Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından 15-18 Mayıs 2017 tarihleri arasında düzenlenen “Eğitim Becerileri Eğitimi”ne Dr. Biyolog Pınar KAYNAR, Dr. Biyolog Özgül SEMİZOĞLU, Bil. Uzm. Biyolog Z. İrem ERİŞ ve Bil. Uzm. Biyolog Fatma KARADENİZ DURSUN katılmıştır.
- Tüketici Ürünleri Mikrobiyolojik Araştırma Laboratuvarları’nda görev yapan 5 personel (Dr. Gıda Müh. Şule ŞENSES ERGÜL, Dr. Biyolog Pınar KAYNAR, Dr. Ziraat Müh. Sevil BAŞPINAR, Gıda Müh. Hürriyet YILDIRIM, Biyolog Havva SARI) tarafından 6-9 Haziran 2017 tarihleri arasında Somali’ ye gidecek 4 Halk Sağlığı Laboratuvarı personeline “Gıda Mikrobiyolojisi Bilgilendirme Eğitimi” verilmiştir.

1.1.4. Yayın Faaliyetleri

13-17 Şubat 2017 tarihlerinde Antalya’ da düzenlenen 2. Uluslararası Su ve Sağlık Kongresi’ ne Dr. Gıda Müh. Şule ŞENSES ERGÜL ve Dr. Biyolog Pınar KAYNAR “Su Örneklerinde

Norovirüs Varlığının Cross-Flow Mikrofiltrasyon Ve RT-PCR İle Belirlenmesi” ve “İçme Kullanma Sularındaki Cryptosporidium Ookist Ve Giardia Kistlerinin Analizinde TS ISO 15553 Standart Yönteminin Uygulanabilirliğinin Dış Kalite Kontrol Numunesi İle Değerlendirilmesi” başlıklı iki adet sözlü bildiri ile katılmışlardır.

1.1.5. Diğer Faaliyetler

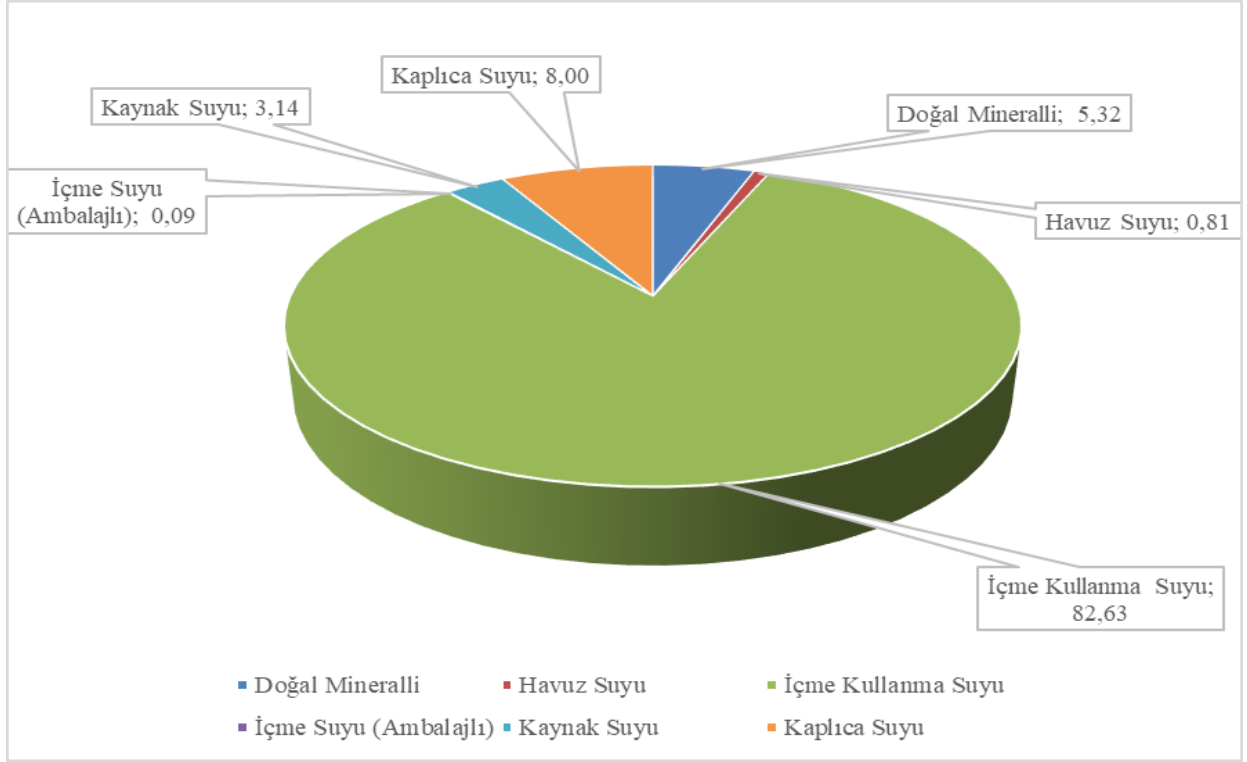
Somali' de kurulacak Su ve Gıda Mikrobiyolojisi Laboratuvarının alt yapısının oluşturulması amacıyla Halk Sağlığı Laboratuvarları Daire Başkanlığı ile ortak bir çalışma yürütülmüştür. Bu çalışma kapsamında; kurulacak laboratuvarında gerekli cihaz ve sarf malzemeler belirlenmiş olup laboratuvarımızdan tedarik edebildiğimiz kısmı hazırlanarak 30.05.2015 tarihi itibarı ile gönderilmiştir

1.2. TÜKETİCİ ÜRÜNLERİ KİMYASAL ARAŞTIRMA LABORATUVARLARI

1.2.1. Su Kimyası Laboratuvarı

2017 yılı Ocak-Eylül ayları içerisinde Su Kimyası Laboratuvarına 7572 numune gelmiş ve raporlandırılmıştır.

- Gelen numunelerin numune cinsine göre dağılımı;
%82,32 (6257 adet) içme kullanma suyu,
%5,32 (403 adet) doğal mineralli su,
%8,00 (606 adet) kaplıca suyu,
%3,14 (238 adet) kaynak suyu,
%0,81 (61 adet) havuz suyu ve
%0,09 (7 adet) içme suyu (ambalajlı) şeklindedir (**Grafik 4**)

Grafik 4. Su Kimyası Laboratuvarı numunelerinin cinslerine göre dağılımı

- Gelen numunelerin geliş amacına göre dağılımı;

%56,60 (4033 adet) kontrol izlemesi,

%16,18 (1153 adet) özel istek analizleri,

%9,96 (710 adet) denetim izlemesi,

%7,33 (522 adet) kaplıca izlemesi,

%6,02 (429 adet) kontrol izlemesi takip,

%4,62 (329 adet) piyasa gözetim ve denetimi (PGD)

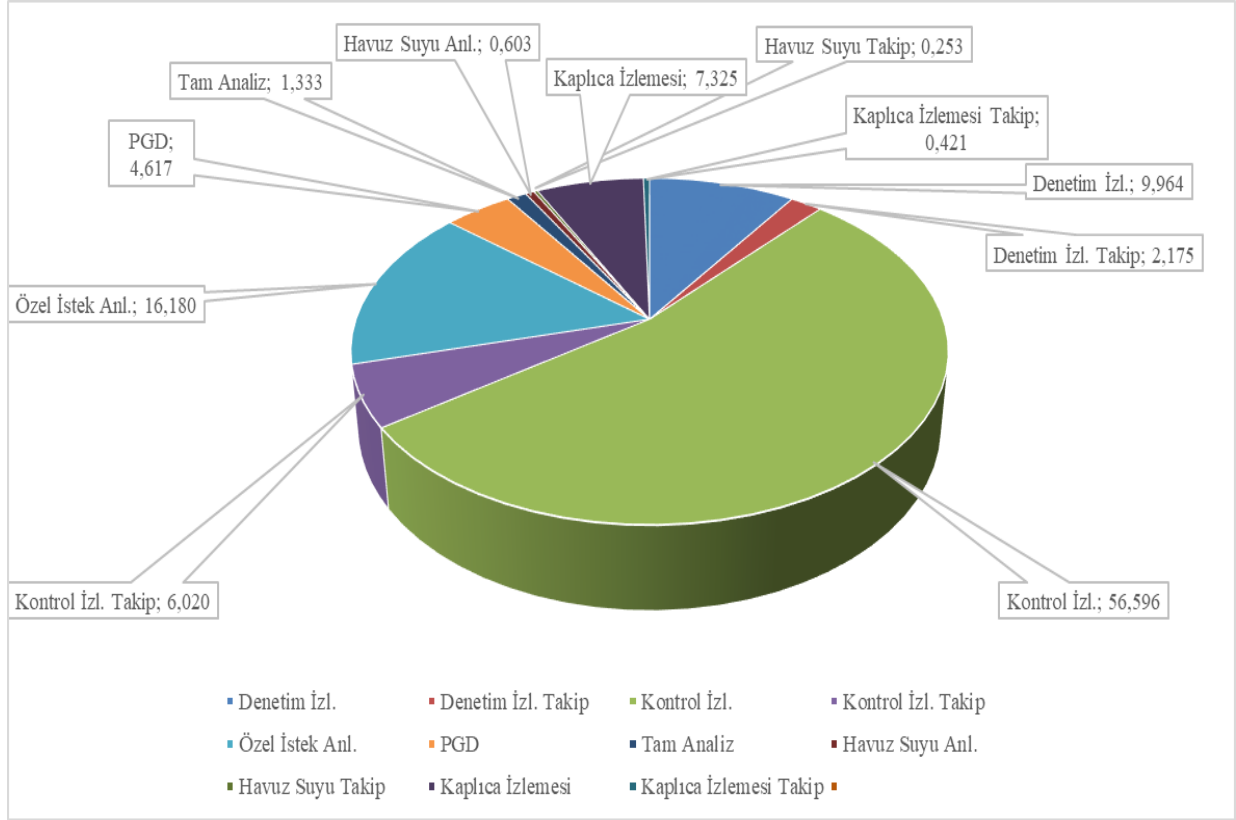
%2,18 (155 adet) denetim izlemesi takip,

%1,33 (95 adet) tam analiz,

%0,60 (43 adet) havuz suyu analizi,

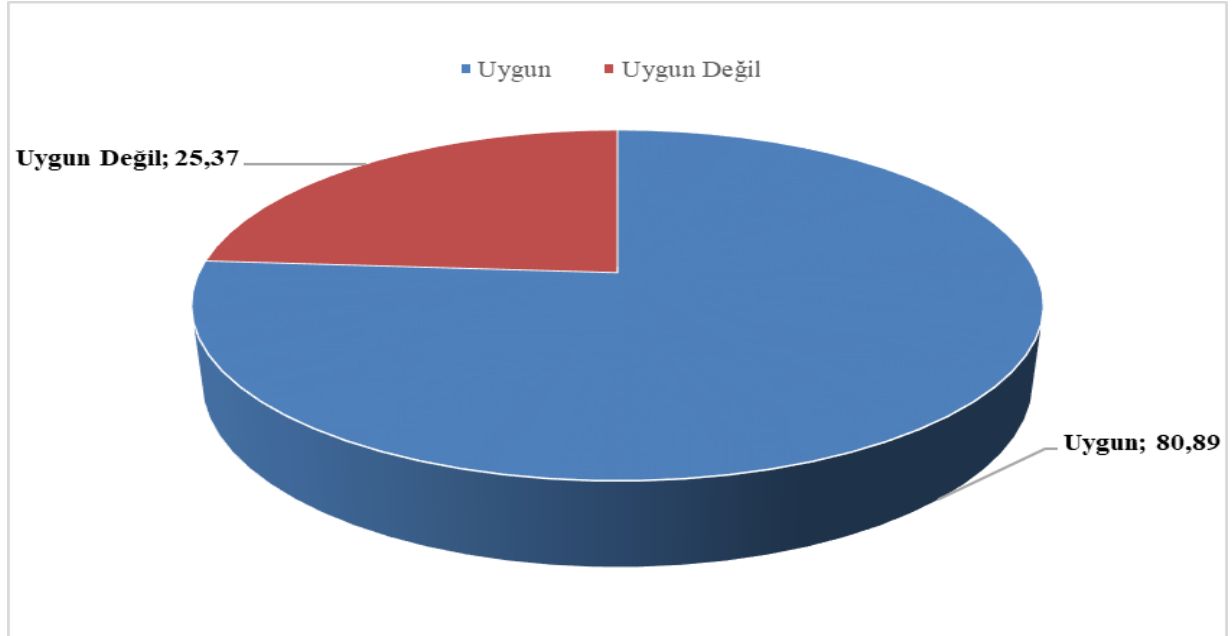
%0,42 (30 adet) kaplıca suyu izlemesi takip ve

%0,25 (18 adet) havuz suyu takip şeklindedir (**Grafik 5**).

Grafik 5. Su Kimyası Laboratuvarına gelen numunelerin deney/analiz türlerine göre dağılımı

- Çalışılan numunelerin %84,71'i (759 adet) bağlı olduğu yönetmeliğe göre uygun çıkarken, %15,29'u (137 adet) uygun çıkmamıştır (**Grafik 6**).

Grafik 6. Su Kimyası Laboratuvarı analiz sonuçlarının ilgili yönetmeliğe göre değerlendirmesi

- Su numunelerinin bağılı olduğu yönetmeliğe göre uygunluk değerlendirilmesi numune cinsine göre **Grafik 7**' de verilmiştir.

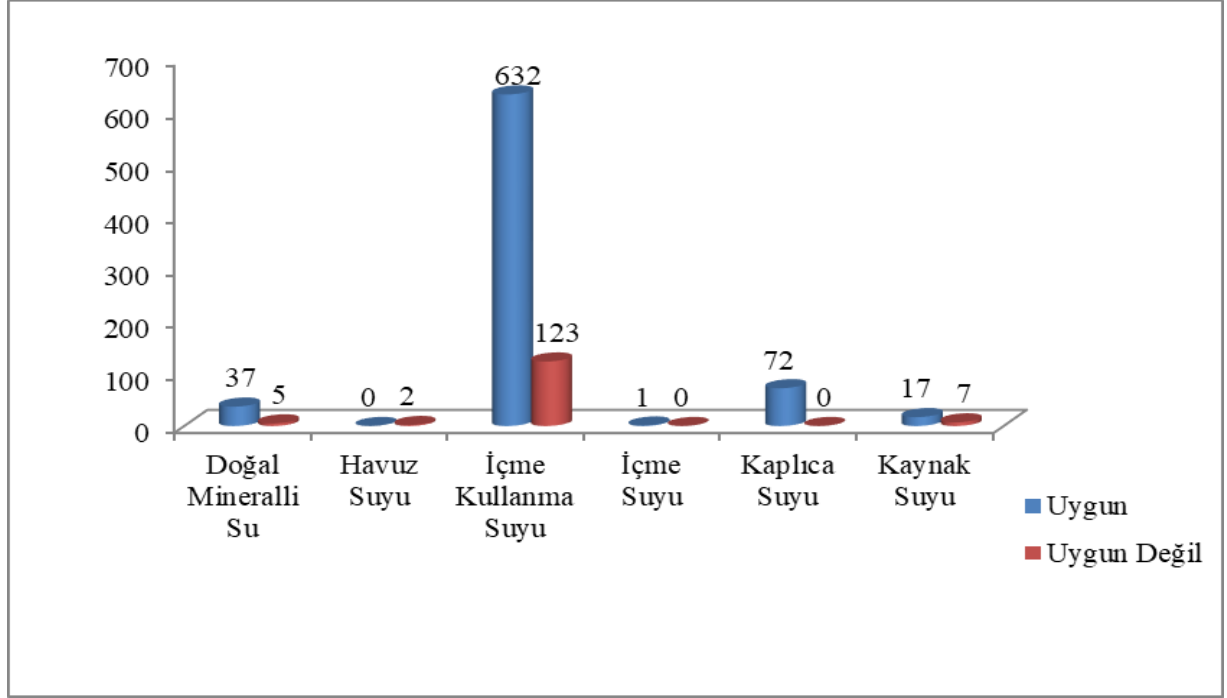
755 adet içme kullanma suyunun 632 tanesi uygun 123 tanesi uygun değildir,

72 adet kaplıca suyunun 72 tanesi de uygundur,

42 adet doğal mineralli suyun 37 tanesi uygun 5 tanesi uygun değildir,

24 adet kaynak suyunun 17 tanesi uygun 7 tanesi uygun değildir

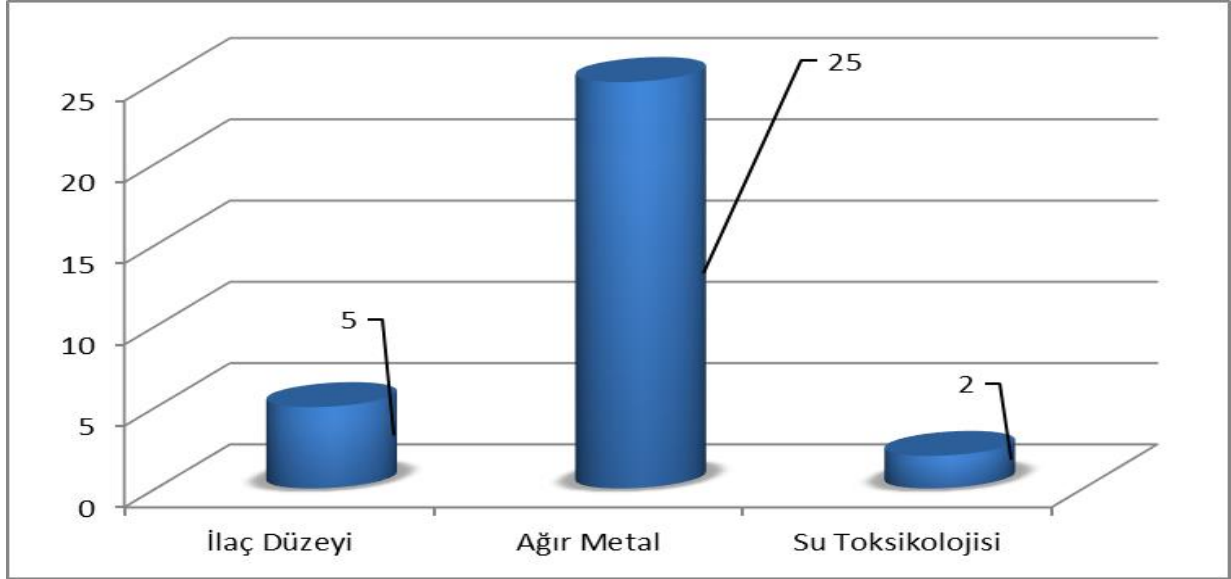
2 adet havuz suyunun 2 tanesi de uygun değildir ve 1 Adet içme suyu ise uygundur.

Grafik 7. Su Kimyası Laboratuvarı numune cinslerinin ilgili yönetmeliğe göre uygunluk değerlendirmesi

1.2.2. Toksikoloji Laboratuvarı Performans Bilgileri

Toksikoloji Laboratuvarına 10 tanesi su 321 tanesi klinik olmak üzere toplam 331 numune gelmiştir. Klinik materyalde gelen numunelerin 12 tanesi kanda alkol düzeyi, 46 tanesi kanda ilaç düzeyi analizi, 263 tanesi ağır metal analizi içindir. (**Grafik 8**).

Grafik 8. Toksikoloji laboratuvarında yapılan analiz türlerine göre numune dağılımı

1.2.3. Kimyasal Savaş Ajanları Tane ve Doğrulama Laboratuvarı Performans Bilgileri

2017 yılının ilk 9 ayı içerisinde Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarına 19 numune gelmiş ve analizi tamamlanarak raporlandırılmıştır.

04.04.2017 tarihinde Suriye'nin İdlib bölgesinde meydana gelen kimyasal harp maddesi kullanımı sonucunda maruziyete uğrayan Suriyeli vatandaşlardan; Hatay ilinde tedavi gören 10 hastadan ve Adana ilinde hayatını kaybeden 3 kurbandan alınan idrar numuneleri Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarında analiz edilmiştir. 13 numuneden 4 tanesi sarin gazının metaboliti isopropil metilfosfonik asit (IMPA) yönünden pozitif çıkarken, 9 numune IMPA-negatif olarak belirlenmiştir.

1.2.4. Diğer Faaliyetler

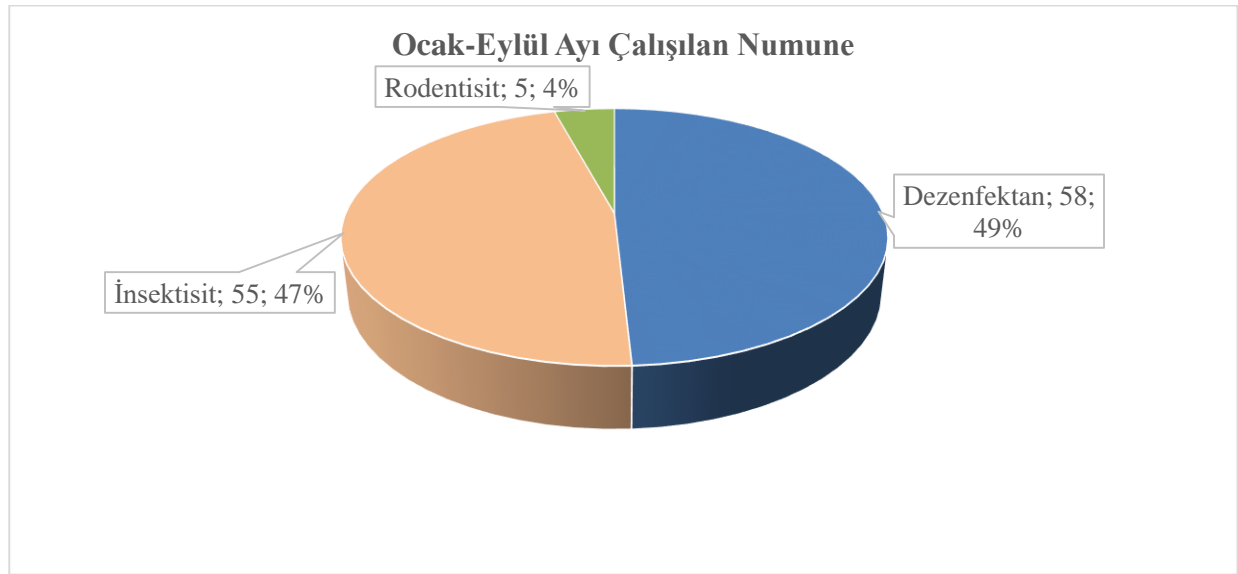
- Laboratuvarımızda bulunan toplam 11 adet enstrümental cihazın bakımları yetkili firmalara yaptırılmış ve performans testleri gerçekleştirilmiştir.
- 2018 yılı ihtiyaçlarına yönelik ihtiyaç listeleri oluşturulmuş ve İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına gönderilmiştir.
- 2017 kalite hedeflerine yönelik planlamalar ve izlemeler yapılmış ve hedef planları kapsamında dış kalite kontrol testlerine katılım için başvurular yapılmıştır.
- Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarından iki personel Helsinki/Finlandiya VERIFIN laboratuvarlarında “Kimyasal Silah Sözleşmesi ile İlgili Kimyasallara Yönelik Analizler” konulu kursa katılmıştır.
- Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarı personeli tarafından hazırlanan “Kimyasal Güvenliği İyileştirme Hibeleri” konulu proje başvurusu Amerika

Birleşik Devletleri Kimyasal Güvenlik programı tarafından kabul edilmiş ve kazanılan ödül ile laboratuvarımıza iki adet kimyasal depolama kabini, bir adet buzdolabı ve bir adet derin dondurucu alınmıştır.

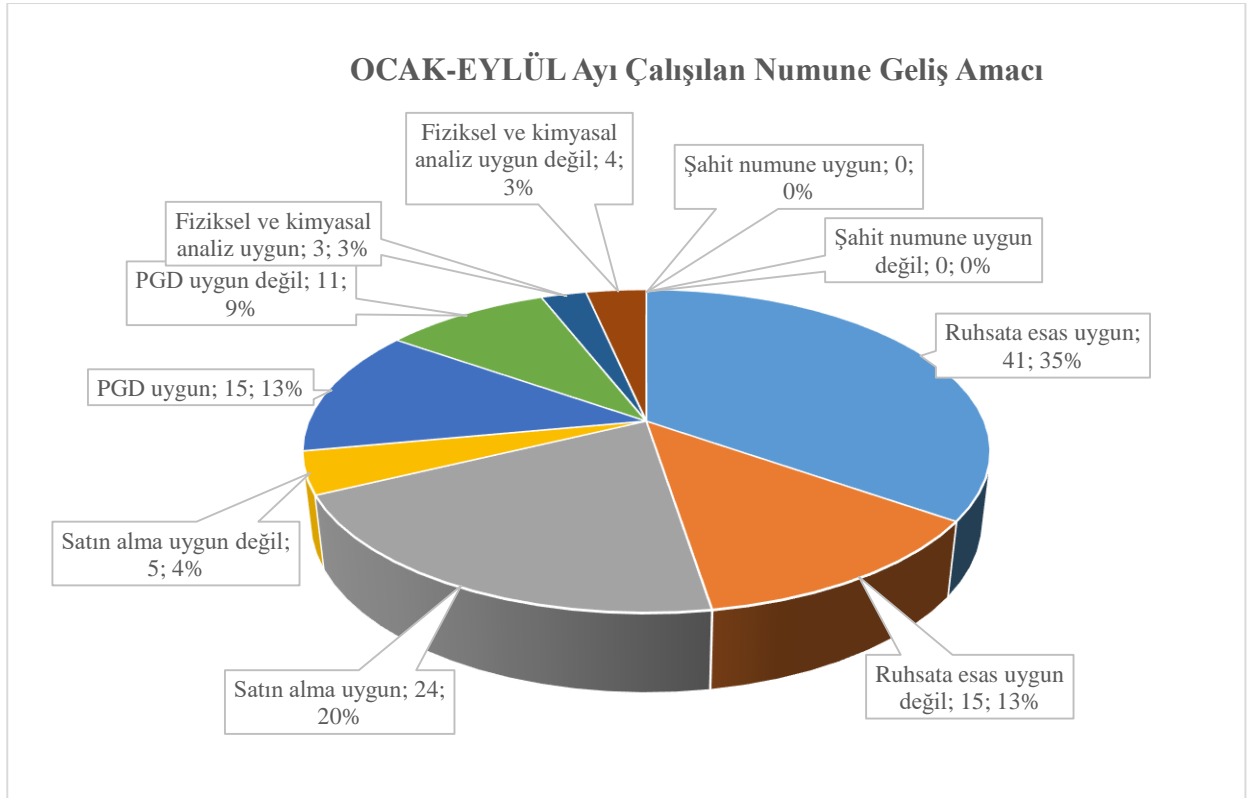
- Kimyasal Savaş Ajanları Tanı ve Doğrulama Laboratuvarı olarak Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü tarafından düzenlenen yeterlilik testine katılım sağlamıştır. Laboratuvarımız test numunelerinde bulunan beş adet listelenmiş kimyasalın beşini de tespit ederek raporlandırmış ve testten en yüksek derece ile geçmiştir.

1.3. BİYOSİDAL ÜRÜNLER ARAŞTIRMA LABORATUVARLARI

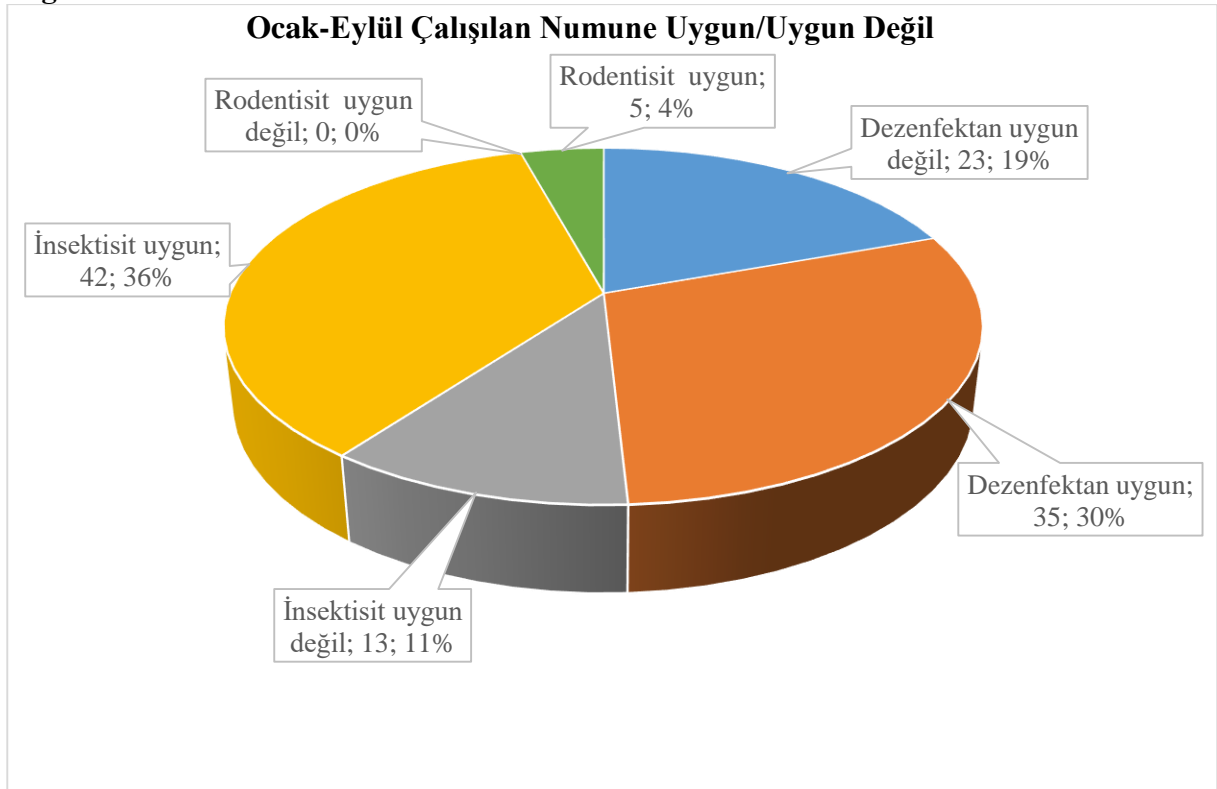
2017 yılı Ocak -Eylül ayında **118** adet numunenin analizi yapılmış ve raporlandırılmıştır.

Grafik 9. 2017 yılı Ocak-Eylül ayları çalışılan numune sayısının cinslere göre dağılımı

Grafik 10. 2017 yılı Ocak-Eylül ayları çalışılan numune cinsinin geliş amacına göre dağılımı

Grafik 11. 2017 Ocak-Eylül ayları çalışılan numune cinsinin uygun /uygun değil dağılımı

1.3.1. Biyosidal Ürünler Biyolojik Etkinlik Test Laboratuvarı

2017 yılı Ocak-Eylül ayında 4 adet insektisit numunenin etiket incelemesi yapılmış ve raporlandırılmıştır.

1.3.2. Biyosidal Ürünler Mikrobiyolojik Etkinlik Test Laboratuvarı

2017 yılı Ocak-Eylül ayında 2 adet dezenfektan numunenin analizi yapılmış ve raporlandırılmıştır.

1.3.3. Akreditasyon Faaliyetleri

- Tıbbi alanda kullanılan yüzey dezenfektanları mikrobiyolojik etkinlik testlerinde P. aeruginosa ATCC 15442, S.aureus ATCC 6538, E.hirae ATCC 10541 parametrelerinde, TS EN 13727 standartına göre akreditasyon gerekleri sağlandı ve 24 - 25.01.2017 tarihinde TÜRKAK tarafından TS EN ISO/IEC 17025 akreditasyon denetimi gerçekleştirildi.
- Biyosidal Ürünler Kimyasal Analiz ve Stabilite Test Laboratuvarında Biyosidal Ürünlerin fiziko – kimyasal analizlerinde İLU uygunluk belgesinin alınması ve Türkiye'de ilk İLU uygunluk belgesini alan laboratuvar olmak için gerekli laboratuvar alt yapısı ve tüm dokümantasyonlar hazırlandı ve 01.02.2017 tarihinde TÜRKAK'a İLU DENETİM BAŞVURUSU yapıldı.
- Biyosidal Ürünler Kimyasal Analiz ve Stabilite Test Laboratuvarında, İLU prensipleri çerçevesinde ilk denetim talebinin yerinde inceleme ve değerlendirilmesinin yapılması amacıyla 28 Şubat – 02 Mart 2017 tarihinde TÜRKAK tarafından İLU DENETİMİ gerçekleştirildi.
- 2017 yılı “TGHS LDB –BÜMETL/LAK-2 numaralı “El Dezenfektanında Bakterisidal Etkinlik Testi” ile ilgili LAK Testi düzenlenmiş olup, numune Egemikal Analiz Laboratuvarına gönderildi. (Katılımcı Laboratuvar Kodu:3)
- 2017 yılı “TGHS LDB –BÜMETL/LAK-2 numaralı “El Dezenfektanında Bakterisidal Etkinlik Testi” ile ilgili LAK Testi düzenlenmiş olup, numune Kalite Sistem Laboratuvarlarına gönderildi. (Katılımcı Laboratuvar Kodu:2)
- Laboratuvar çalışma konularımızla ilgili Nisan ayında 30 adet literatür taraması yapıldı.
- TS EN ISO/IEC 17025 kapsamında 182 doküman gözden geçirildi.

1.3.4. Eğitim/Toplantı Faaliyetleri

- Sivrisinek ve Tatarcık vektörü ile mücadelede kullanılacak olan Biyosidal Ürünlerin temin edilmesi süreci kapsamında teknik şartnamelerin hazırlanabilmesi amacıyla THSK / Zoonotik ve Vektörel Hastalıklar Daire Başkanlığı tarafından 18.01.2017 / 26.01.2017 /

27.01.2017 / 03.02.2017 tarihinde oluşturulan “Biyosidal Ürün Teknik Şartname Hazırlama Komisyon” toplantısına katılım sağlandı.

- 10.02.2017 tarihinde THSK kalite birimi tarafından düzenlenen VİSİO Eğitimine katılım sağlandı.
- 14.02.2017 tarihinde THSK / Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen İÇ KONTROL TOPLANTISI' na katılım sağlandı.
- 16-17.03.2017 tarihinde TSE tarafından verilen TS ISO 31000 Risk Yönetimi Eğitimine katılım sağlandı.
- 04 - 06 Nisan 2017 tarihinde İstanbul 1 Nolu Halk Sağlığı Laboratuvarı personeline “Biyosidal Ürün Analizleri Eğitimi” verildi.
- Kurumumuz İç Kontrol Uyum Eylem Planının güncelleme çalışmalarını gerçekleştirmek üzere 21 Nisan 2017 ve 05 Mayıs 2017 tarihleri arasında Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında düzenlenen toplantılara katılım sağlandı.
- 15-18 Mayıs 2017 tarihinde Kurumumuz Aile Hekimliği Eğitim ve Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen “Eğitim Becerileri Eğitimi” ne katılım sağlandı.

1.3.5. Proje Faaliyetleri

“Bir UVA Işık Kaynağının yüzey dezenfeksiyonundaki mikrobiyolojik etkinliğinin araştırılması” çalışması, Hacettepe Üniversitesi Biyoloji Bölümü Bölüm Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Aslı ÖZKIRIM' ın yürütücülüğünde laboratuvarımızda 15.03.2017 tarihinde başlatıldı ve 13.04.2017 tarihinde çalışmalar tamamlandı.

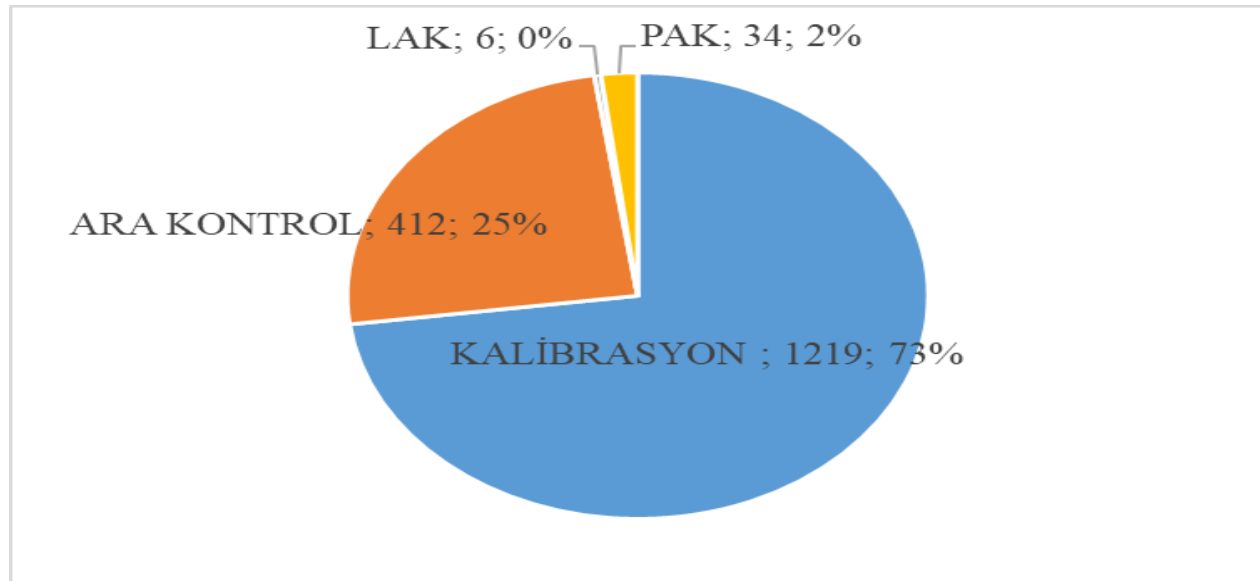
1.3.6. Diğer Faaliyetler

- Biyosidal Ürün Analizlerinin yapılmasına yönelik Ankara – Vektorsan Biyosidal Ürünler Araştırma Uygulama Danışmanlığının Biyosidal Ürün Analiz Laboratuvarı olarak yetkilendirilmesi kapsamında ilgili laboratuvarın yerinde incelenmesine 08.02.2017 tarihinde katılım sağlandı.
- Biyosidal Ürün Analizlerinin yapılmasına yönelik İstanbul – Ekoteks Laboratuvar ve Gözetim Hizmetleri A.Ş.'nin Biyosidal Ürün Analiz Laboratuvarı olarak yetkilendirilmesi kapsamında ilgili laboratuvarın yerinde incelenmesine 21.04.2017 tarihinde katılım sağlandı.

1.4. METROLOJİ VE KALİBRASYON LABORATUVARLARI

Tablo 12. Ocak-Eylül 2017 Aylık ve Toplam Faaliyetleri

	OCAK	ŞUBAT	MART	NISAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	OCAK- EYLÜL
SICAKLIK KONTROLLÜ HACİM KALİBRASYONU	23	14	7	3	32	4	6	3	-	92
SICAKLIK GÖSTERGELİ TERMOMETRE KALİBRASYONU	74	20	-	58	6	46	-	-	11	215
HACİM KALİBRASYONU	73	34	235	137	94	64	56	114	24	831
TERAZİ KALİBRASYONU	3	7	8	1	17	1	3	2	-	42
KÜTLE KALİBRASYONU	-	-	36	-	-	3	-	-	-	39
KALİBRASYON TOPLAM	173	75	286	199	149	118	65	119	35	1219
ARA KONTROL (SICAKLIK)	22	42	41	51	51	51	51	51	52 (Sıcaklık +Terazi)	412
LAK							2 (SKH) (Terazi)	1 (Terazi)	3 (Kütle)	6
PAK	-	1 PAK= 5 Kalibr.	1 PAK= 5 Kalibr.	2 PAK= 8 Kalibr.	1 PAK= 5 Kalibr.	2 PAK= 11 Kalibr.				34
TOPLAM	195	122	332	258	205	180	118	171	90	1671

✓ **İÇ TETKİKLER:** 29 Mayıs-02 Haziran 2017 Tarihleri arasında iç tetkik gerçekleştirilmiştir. **Bu tetkikte Toplam 4 adet uygunsuzluk tespit edilmiş ve 15 adet öneri bildirilmiştir.**

✓ **DIŞ TETKİKLER:** 6-7 Temmuz 2017 tarihleri arasında TÜRKAK tarafından Akreditasyon Yenileme Denetimi gerçekleştirilmemiştir. Denetim Sonunda TÜRKAK tarafından 148 parametrede Akreditasyonun Devamına karar verilmiştir.

✓ **HEDEF 1:** 2017 yılında Hacim Kalibrasyon Laboratuvarı olarak en az bir konuda Laboratuvarlar arası Karşılaştırmaya katılmak

GERÇEKLEŞME:

- ✓ Satın Alma süreci tamamlandı (Haziran 2017)
- ✓ 3 Kütle, 1 Terazi ve Etüv kalibrasyonlarında LAK tamamlandı sonuç beklenmektedir.
- ✓ 2 Pistonlu pipet ve termometre LAK devam etmektedir.

✓ **HEDEF 2:** 2017 yılında Kurumumuz Halk Sağlığı Laboratuvarlarına “TS EN ISO/IEC 17025 Standardı 5.10.2 maddesi Deney Raporları ve Kalibrasyon Sertifikalarının Değerlendirilmesine” yönelik olarak en az 75 kişiye eğitim vermek.

GERÇEKLEŞME:

- ✓ Adana HalkSağlığı Laboratuvarlarına 23-24 Mart 2017
- ✓ Halk Sağlığı Laboratuvarları 3-5 Mayıs 2017 gerçekleşti
- ✓ Antalya ve Ankara HSL için planlama yapıldı

✓ **HEDEF 3:** 2017 Yılı sonuna kadar Metroloji ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Alt Yapısının Güçlendirilmesi Projesi Kapsamında en az 5 konuda kalibratör ve eğitim almak.

GERÇEKLEŞMESİ:

- ✓ 14 Haziran 2017 tarihinde Danışman tarafından sunulan başlangıç raporunda İş Programı belirtildi.
- ✓ 14.06.2017 ve 23.06.2017 tarihlerinde MKL Alt Yapısının Değerlendirilmesi amacıyla toplantılar gerçekleşti.
- ✓ Kalibratör şartnameleri hazırlandı ve satınalmaya gönderildi. Satınalma süreci devam etmektedir.

✓ **HEDEF 4:** 2017 yılında MKL Faaliyet alanlarında (Hacim, Kütle, Terazi, Sıcaklık Kalibrasyonu) bilgilerin güncellenmesine yönelik eğitim yapmak.

GERÇEKLEŞMESİ:

- ✓ Hacim Kal. Pistonlu Hacim Ölçer Kal. ve Ölçüm Belirsizliği (Pratik ve Teorik) gerçekleştirildi

1.5. STERİLİTE KONTROL LABORATUVARI

Sterilite Kontrol Laboratuvarı uluslararası formlarda faaliyet göstermektedir. Bu sebeple 2-3 Mart 2017 ve 9-10 Mart 2017 tarihlerinde hem ofis masa başı denetime hemde saha denetimine tabi tutulmuştur. TURKAK tarafından yapılan denetim TS EN ISO IEC 17020 Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının Çalıştırılmaları İçin Genel Şartlar Standardı akreditasyonu uyarınca yapılmıştır. Saha Denetimi P3 laboratuvarında, mikrobiyoloji laboratuvarında ve kimyasal laboratuvarında gerçekleştirilmiştir.

Türkiye’de bakir bir alan olan bu sektörde altı (6) adet firma faaliyet göstermektedir. Bu firmalardan hiç biri çeker ocakların performans nitelendirilmesi testlerinde akredite değildir.

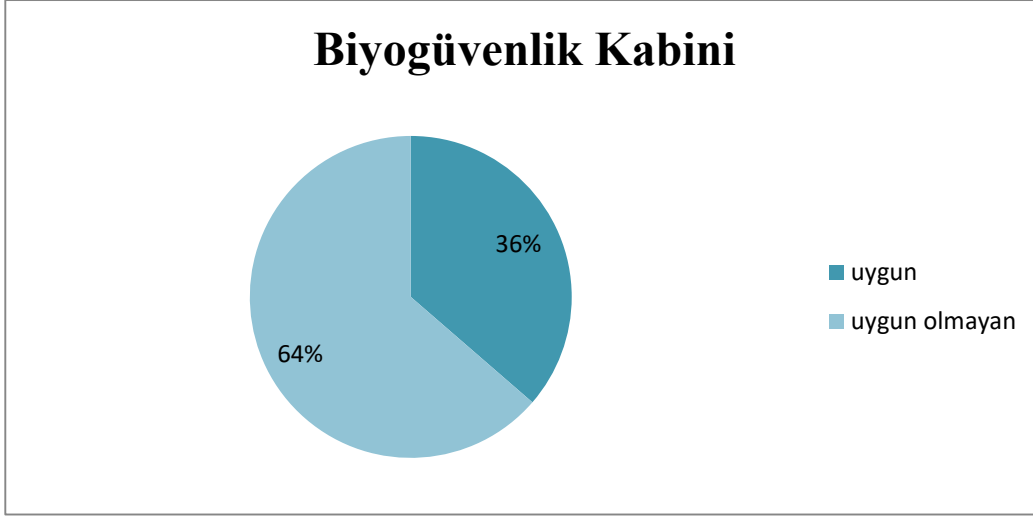
Temmuz ayında İstanbul Halk Sağlığı 1. Bölge 2. Bölge ve 3. Bölge Laboratuvarlarında kullanılmakta olan çeker ocakların performans nitelendirilmeleri yapılmıştı. Ağustos ayında performans nitelendirilmesi raporları revizyona gidildi. Çeker ocakların standartlara uygun ve etkin şekilde çalışıp çalışmadığının kontrolü yapıldı. Performans nitelendirilmesine tabi tutulan çeker ocaklardan iki tanesinin (1 arızalı, diğeri bulunduğu ortamın uygun olmaması sebebiyle) ölçümleri alınamamıştır. Testleri yapılan 16 adet çeker ocaktan yalnızca biri zorunlu olan hava akış hızları testlerinde uygun bulunmuş olup opsiyonel olan aydınlanma testinden geçememiştir.

Eylül ayı içerisinde Etimesgut Halk sağlığı Laboratuvarlarında kullanılmakta olan çeker ocakların performans testleri yapıldı, etkinlikleri gözden geçirildi.

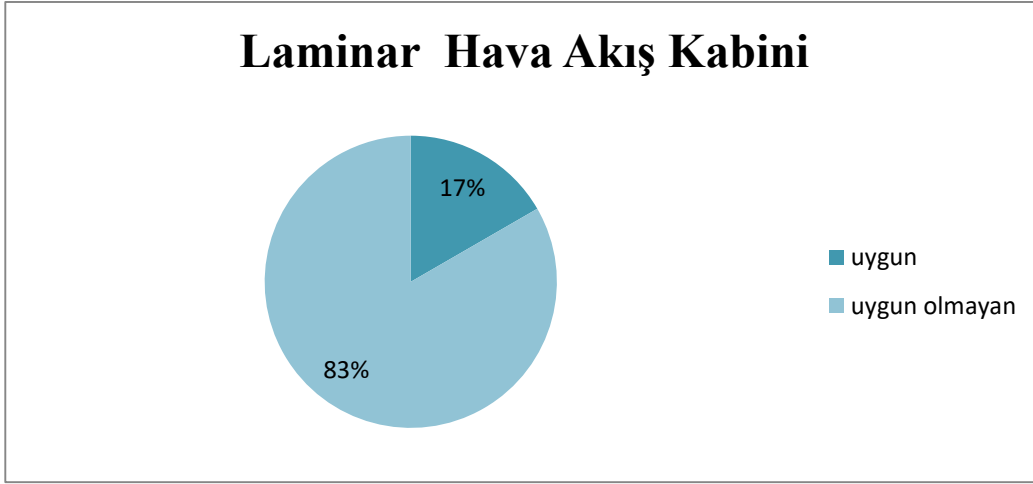
Tablo 13. Ocak 2017 itibariyle performans nitelendirilmesi yapılan cihaz adedi

Biyogüvenlik Kabini	Laminar Hava Akış Kabini	Çeker Ocak
11	6	27

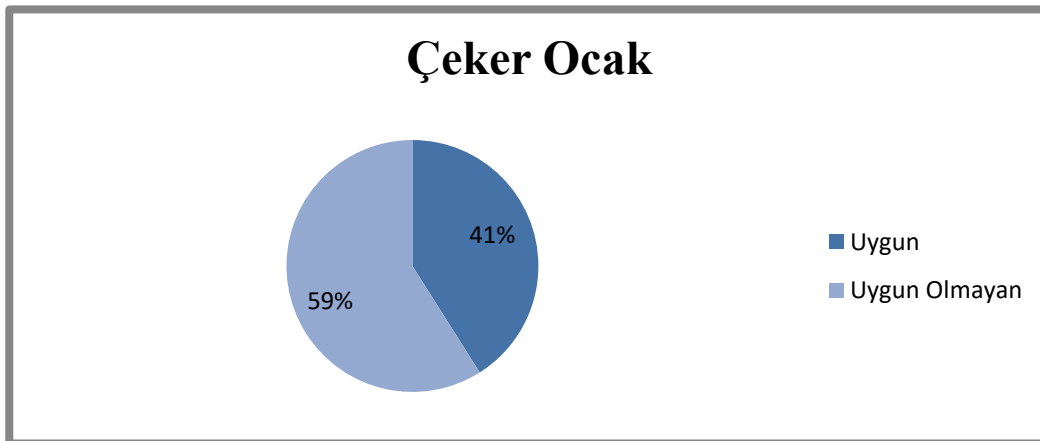
Ocak 2017- Eylül 2017 tarihleri arasında yapılan performans nitelendirilmesi sonuçlarına göre biyogüvenlik, laminar hava akış kabini ve çeker ocak cihazlarına göre uygunluk durumları aşağıdaki grafiklerde gösterilmiştir.

Grafik 12. Biyogüvenlik kabini uygun/uygun değil yüzdeleri

Grafik 13. Laminar Hava Akış Kabini uygun/uygun değil yüzdeleri

Grafik 14. Çeker Ocak uygun/uygun değil yüzdeleri

1.5.1. Eğitim/Toplantı Faaliyetleri

Laboratuvarımızda yeni başlayan personel için kalite, kalite dokümanlarının tanıtımı ve anlatımı yapılmıştır ayrıca Laboratuvar Güvenliği birimi tarafından laboratuvar güvenliği eğitimine tabi tutulmuştur.

1.5.2. Diğer Faaliyetler

LBYS için rapor formatı çalışmalara devam edildi, istatiksel olarak verilere karar verildi. Performans nitelendirilmesi testlerine ait verilerin güvenliğinin sağlanması amacıyla ve denetim esnasında verilen uygunsuzluğun giderilmesi için ebys üzerinden evrakların GİZLİ olarak gönderilmesine karar verildi ve çalışma yapıldı.

1.5.3. 2018 Hedefi

Sterilite Kontrol Laboratuvarı TS EN ISO IEC 17020 standardına göre biyogüvenlik kabinleri, çeker ocaklar ve laminar hava akış cihazlarının performans testlerinde akredite olmaktadır.

Hastane enfeksiyonlarını minimum seviyeye indirmek amacıyla Sterilite Kontrol Laboratuvarı 2018 Yılı hedefi TEMİZ ODA/ALAN alanına giren; ameliyathane, yoğun bakım ünitelerinin muayeneleri konusunda akreditasyona sahip olmaktadır.

1.6. ÜRETİM LABORATUVARLARI

1.6.1. Vücut Dışı Tıbbi Tanı Ürünleri Üretim Laboratuvarları

Üretim laboratuvarlarımız: Brucella Antijen, Salmonella Antijen, Salmonella Antiserum, Shigella Antiserum üretim laboratuvarlarıdır.

Destek birimlerimiz: Kalite kontrol laboratuvarı, tevzi laboratuvarı, besiyeri laboratuvarı, cihaz odası, kimyasal ve mikrobiyolojik sarf/cam malzeme deposu ve çalışma ofisleridir.

Üretim laboratuvarlarının amacı; ülke genelinde kullanılan, talep edilen antijen ve antiserumların ihtiyaca cevap verecek şekilde üretimini yapmaktır.

- Üretim-Satış Dağılımı

01 Ocak - 30 Eylül 2017 tarihleri arasında Vücut Dışı Tıbbi Tanı Ürünleri Üretim Laboratuvarında 3951 şişe satış yapılmıştır. Bunun sonucunda ilk 9 ay için elde edilen gelir 304.702 TL'dir.

2017 YILI FAALİYET RAPORU

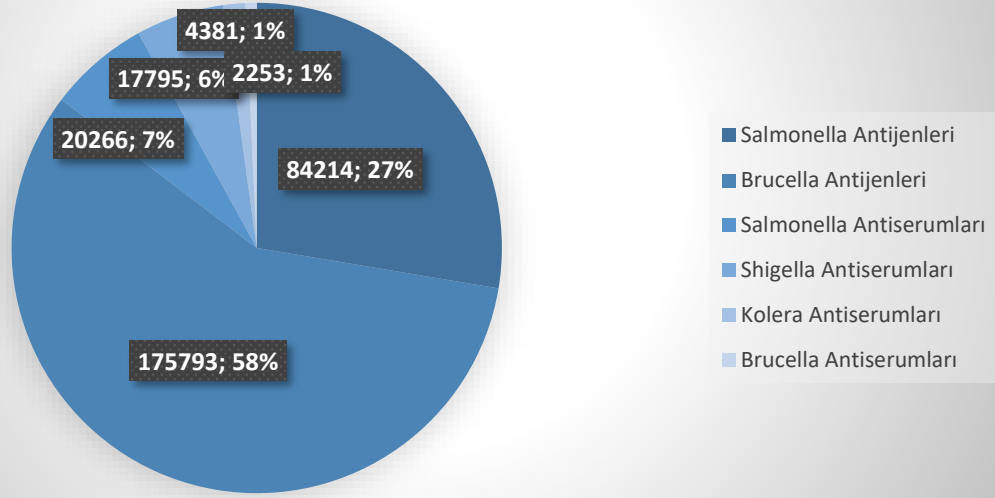
Vücut Dışı Tıbbi Tam Ürünleri Üretim Laboratuvarları

Tarih Aralığı	Sıra No	Ürün Adı				% Gelir
			Üretim	Satış	Gelir (TL)	
01.01.2017- 30.09.2017	1	Salmonella Antijenleri				
		A. Salmonella Boyasız (Tüp) Antijenleri (69 TL/Şişe 100 mL)	0	313	21.597	7,1%
		B. Salmonella Boyalı (Lam) Antijenleri (69 TL/Şişe 5 mL)	344	909	62.617	20,6%
		Toplam	344	1222	84.214	27,6%
	2	Brucella Antijenleri				
		A. Brucella Tüp Antijeni (69 TL/Şişe 100 mL)	0	417	28.713	9,4%
		B. Rose Bengal Antijeni (75 TL/Şişe 5 mL)	1623	1973	147.080	48,3%
		Toplam	1623	2390	175.793	57,7%
		TOPLAM ANTİJEN ÜRETİMİ	1967	3612	260.007	85,3%
	3	Salmonella Antiserumları (133 TL/Şişe (3 mL)	332	154	20.266	6,7%
	4	Shigella Antiserumları (133 TL/Şişe (3 mL)	0	135	17.795	5,8%
	5	Brucella Antiserumları (133 TL/Şişe (3 mL)	202	17	2.253	0,7%
6	Vibrio cholerae Antiserumları (133 TL/Şişe (3 mL)	111	33	4.381	1,4%	
	TOPLAM ANTİSERUM ÜRETİMİ	645	339	44.695	14,7%	
GENEL TOPLAM			2612	3951	304.702	100%

Tablo 1. 2017 Yılı Ocak-Eylül Ayları Üretim Satış ve Gelir Tablosu

Tablo1’de görüldüğü üzere 01 Ocak – 30 Eylül 2017 içerisinde 313 şişe Salmonella Boyasız tüp Antijeni, 909 şişe Salmonella Boyalı Lam Antijeni, 7417 şişe Brucella Tüp Antijeni, 1973 şişe Brucella Rose Bengal Antijeni, 154 şişe Salmonella Antiserumu, 135 şişe Shigella Antiserumu, 17 şişe Brucella Antiserumu, 33 şişe Vibrio cholerae Antiserumu satışı yapılmıştır. Gelirin % 85,3’ü Antijen satışından, % 14,7’si Antiserum satışından elde edilmiştir.

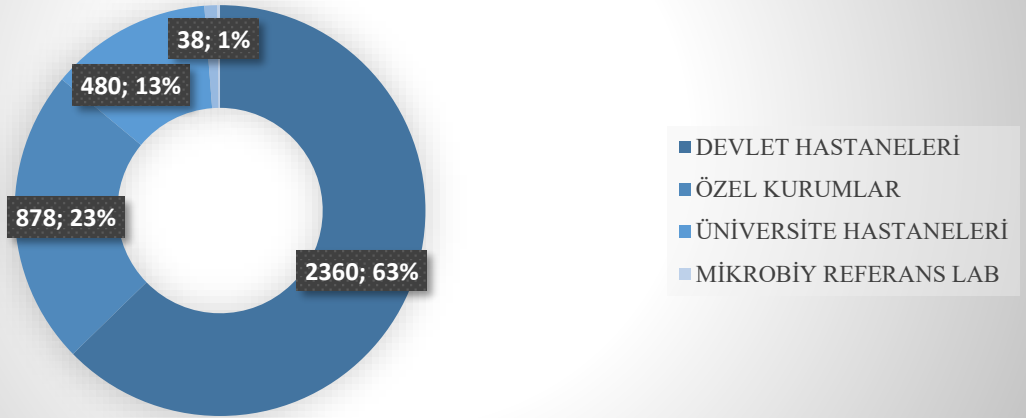
TOPLAM GELİR DAĞILIMI (OCAK - EYLÜL 2017)

Grafik 15. 2017 Yılı Ocak-Eylül Ayları Yüzde Gelir Dağılımı Tablosu

01 Ocak- 30 Eylül 2017 tarihleri arasında satışı yapılan ürünlerin gelir dağılımları incelendiğinde (Grafik 15) % 58’ni Brucella Antijenleri oluşturmaktadır.

KURUMLARA GÖRE TOPLAM SATIŞ (OCAK-EYLÜL 2017)

Grafik 16. 2017 Yılı Ocak -Eylül Ayların Satış Yapılan Kurumların Dağılım Tablosu

Satışı yapılan ürünlerin kuruma göre dağılımları incelendiğinde (Grafik 2) % 63’nü Devlet Hastaneleri, %23’ünü Özel Kurumlar, % 13’nü Üniversite Hastaneleri oluşturmaktadır.

1.6.2. Deney Hayvanları Yetiştirme ve Bağışık Serum Üretim Laboratuvarları Üretim Faaliyet Raporu

Deney Hayvanları Yetiştirme ve Bağışık Serum Üretim Laboratuvarları Birim Yapısı

1. Deney Hayvanı Üretim Birimi
 - a. Fare Üretim
 - b. Kobay Üretim
 - c. Rat Üretim
 - d. Tavşan Üretim
2. Serum Pürifikasyon ve Konsantrasyon Lab.
3. Serum Atları Ünitesi
 - a. Tetanos
 - b. Difteri
 - c. Akrep
 - d. Yılan (çalışmıyor)
 - e. Normal ve Grupsuz
4. Akrep Ünitesi
 - a. Akrep Bakım Beslenme Birimi
 - b. Venom Sağım Birimi
5. Yılan Ünitesi
 1. Bakım Beslenme Birimi
6. Antijen ve Anti serum Kontrol ve Hazırlama Laboratuvarı
 - a. Tetanos Laboratuvarı
 - b. Difteri Laboratuvarı
 - c. Akrep Laboratuvarı
7. At İmmünizasyon Birimi
8. Bağışık Serum Toplama Birimi
9. Ambar ve Ayniyat
10. Atölye
11. Garaj
12. Yemekhane
13. Büro

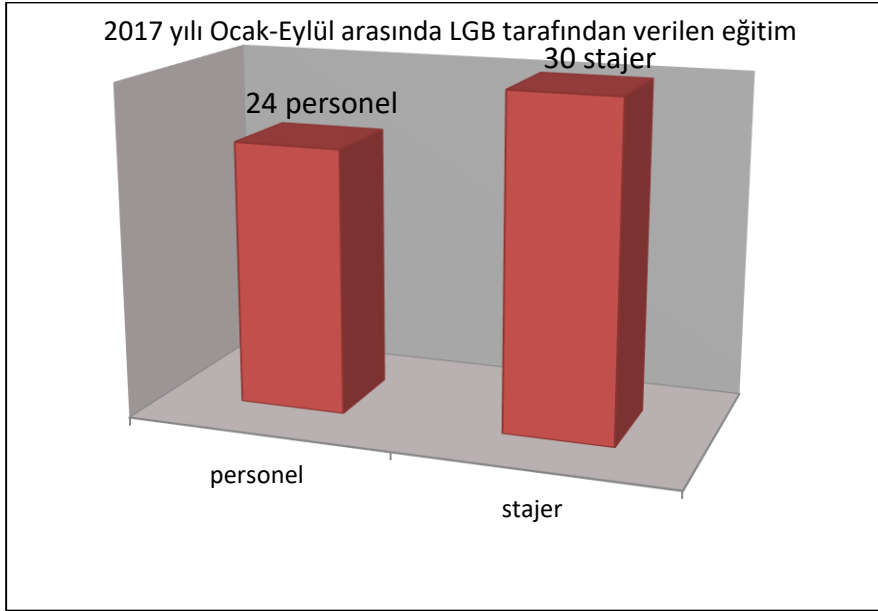
1.7. LABORATUVAR GÜVENLİĞİ BİRİMİ

1.7.1. LGB Eğitim Faaliyetleri

Yeni gelen veya görevine ara verip tekrar başlayan personelin LG eğitimi için ilgili laboratuvar sorumlusu LGB'ye yazılı/sözlü olarak eğitim talebinde bulunarak personelin eğitim almasını sağlar. Benzer şekilde Daire Başkanlığımızda staj yapacak olan stajyerler de LG eğitimi almak zorundadır. LGB'den talep edilmesi halinde kurum dışı LG eğitimleri de verilmektedir. Bu eğitimlerin yanı sıra; LGB'nin yeni uygulamalarına yönelik belirlediği eğitimler (örneğin kimyasal dökülme kiti eğitimi) veya LG konusunda herhangi bir eğitime

ihtiyaç duyan laboratuvarların talepleri doğrultusunda (örneğin atık yönetimi eğitimi) çeşitli eğitimler verilmektedir.

Tüm personel LGB tarafından verilen Laboratuvar Güvenliği (LG) eğitimine tabi tutulmuştur. Laboratuvar Güvenliği Birimi tarafından 2017 yılı 1 Ocak-30 Eylül tarihleri arasında verilen eğitimler **Grafik 17**'de verilmiştir. Bu tarihlerde toplam 24 personele eğitim verilmiştir. Daire Başkanlığımız laboratuvarlarına staj yapmak üzere gelen toplam 30 öğrenciye LGB personeli tarafından laboratuvar güvenliği eğitimi verilmiştir. Eğitimler 17025 kalite sistemine uygun olarak verilmiş ve eğitim sonunda katılım belgesi düzenlenmiştir.

Grafik 17. Laboratuvar Güvenliği Birimi tarafından 2016 yılında verilen eğitimlerin dağılımı

1.7.2. Satın Alma Faaliyet Bilgileri

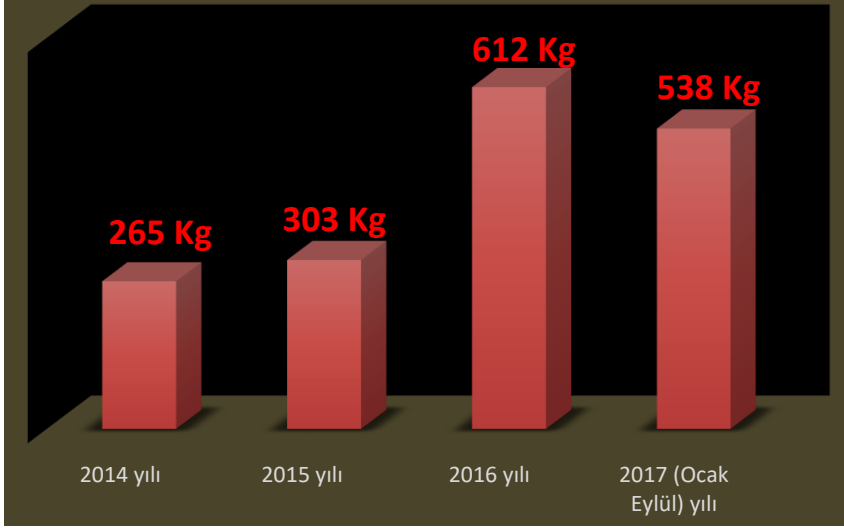
Daha önceki yıllarda da gerçekleştirilen ve laboratuvarların güvenliğini sağlamaya yönelik olarak yapılan satın almalar 2017 yılında da devam etmiştir. Nisan ayı içerisinde **yıllık tehlikeli atık bertaraf hizmeti** satın alımı tamamlanarak bertaraf işlemi başlatılmıştır. Mayıs ayı içinde laboratuvarların kullanımı için ihtiyaç duyulan, vizor ve baş aparatı için satın alma süreci tamamlanmıştır.

1.7.3. Atık Yönetimi Faaliyet Bilgileri

Başkanlığımızda 2014 yılından bu yana devam eden tehlikeli atık bertarafı için 2017 yılında da yıllık ve periyodik hizmet alımı gerçekleştirilmiş ve 2017 yılının Ocak-Eylül ayları

arasında toplam 538 kg atık güvenli olarak bertaraf ettirilmiştir. **Grafik 18**'de LGB tarafından şimdiye kadar gerçekleştirilen tehlikeli kimyasal atık bertarafının yıllara göre dağılımı yer almaktadır.

Bertaraf ettirilen tehlikeli kimyasal atıkların yıllara göre dağılımı

Grafik 18. Tehlikeli kimyasal atık bertarafının yıllara göre dağılımı

1.7.4. Diğer faaliyetler

2017 yılı Ocak ayı: Daire Başkanlığımıza ait geçici depolama alanı THSK kampüsü içerisinde faaliyete girmiştir (**Şekil 2**). Bu alana bulunması gerekeni uyarı işaretleri yerleştirilmiş, erişim sınırlanmış, Kalibrasyonu yapılmış Datalogger aracılığıyla kablosuz olarak uzaktan sıcaklık takibi sağlanmış ve yangın söndürücü, kimyasal dökülme kiti, terazi gibi ihtiyaçlar temin edilmiştir. Laboratuvarlardaki tehlikeli kimyasal atıklar; yardımcı personel tarafından Tehlikeli Kimyasal Atık Takip Formu doldurularak ve tartılarak, geçici depolama alanına götürülmektedir. Bu alanın düzenli takibi ise LGK tarafından yapılmaktadır.

Şekil 2. Tehlikeli Kimyasal Atık Geçi Depolama Alanı

2017 yılı Mayıs ayı: Gerekli laboratuvar çalışmalarında kullanılmak üzere daha önce ihalesi tamamlanan 30 adet vizör/baş aparatının muayenesi 10 Mayıs 2017 yapılarak, kullanılmak üzere laboratuvarlara dağıtılmıştır.

2017 yılı Temmuz ayı: LGB Usul ve Esasları hazırlanarak üst yönetimin görüşüne sunulmuştur.

2017 yılı Ağustos ayı: LGB birim hedefi kapsamında el broşürü oluşturulmasına yönelik taslak çalışmayı tamamlamıştır. **Şekil 3'** de sunulan el broşürü taslağı üst yönetimin görüşüne sunulmuştur.

TEHLİKELİ ATIK BİDON VE VARİLLERİN ETİKET BİLGİLERİ

Tehlikeli atık bidon ve varillerinin etiket bilgileri doldurularak, ağzı kapalı olarak yardımcı personele teslim edin

LABORATUVAR KAZALARI & DÖKÜLMELER

Kazalara karşı önceden önlem alın

Kimyasal ve biyolojik dökülme kitlerini kullanın ve talimatlarına uyun

Küçük-büyük her türlü kaza **Kaza Bildirim Formu ve Kaza Tutanağı** doldurularak LGB'ye bildirin

TEMİZLİK

Temiz önlük kullanın

Laboratuvar önlüklerimizi kurumda yıkattın

Enstrümantal cihazların temizliğini (kullanıcıları tarafından) düzenli olarak yapın

Banko, buzdolabı, çeker ocak vb alanların analist/analist yardımcısı tarafından boşaltıldıktan sonra yardımcı personel tarafından temizlenmesini sağlayın

Eğer bilmiyorsan.... SOR?

ACİL DURUM TELEFONLARI

110 İTFAİYE
112 ACİL SERVİS
114 ZEHİR DANIŞMA
155 POLİS İMDAT
184 SAĞLIK DANIŞMA
5378 THSK GÜVENLİK ÖN KAPI
5701 THSK GÜVENLİK ARKA KAPI

Bu belge THSK /TGLEU /Laboratuvar Güvenliği Birimi (LGB) tarafından hazırlanmış olup, kaynak belirtilmek kaydıyla çoğaltılabilir.

TÜKETİCİ GÜVENLİĞİ LABORATUVARLARI
YE
BIYOLOJİK ÜRÜNLER DAİRE BAŞKANLIĞI

LABORATUVAR GÜVENLİK KURALLARI

Laboratuvar güvenliğini sağlamak hepimizin sorumluluğundadır!

Şekil 3. El broşürü ön ve arka sayfa

GENEL GÜVENLİK

Kurum yaka kartınızı takın

Yerlerini öğrenin:

- ✓ Yangın söndürücüler,
- ✓ Alarmlar, (00)
- ✓ Göz ve vücut duşları
- ✓ İlk yardım dolapları,
- ✓ Kimyasal ve biyolojik dökülme kiti

Laboratuvar güvenliği eğitimi alın

Laboratuvarlarda gıda maddeleri tüketmeyin

Stajyerler ve firma elemanlarının laboratuvarlarda mutlaka bir laboratuvar personeli eşliğinde çalışmasını sağlayın

KİMYASAL GÜVENLİK / BİYOGÜVENLİK

Mümkün olan en az miktarda tehlikeli madde kullanın

Gerekliyse mutlaka çeker ocak/biyogüvenlik kabini kullanın

Tüm kimyasalların ve besiyerlerinin (tehlikeli atıklar dahil) kapaklarını kapalı tutun ve mutlaka üzerinde etiket bulundurun

Kimyasalları alfabetik sıraya göre değil geçimliliklerine göre dizin

Kimyasalların ve besiyerlerinin SDS'lerini (Güvenlik Bilgi Formları) bulundurun ve bilgilendirin

Kimyasalları SDS'lerinde belirtilen depolama kurallarına göre saklayın

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIMI

Laboratuvarlara önlük ve galoşuz girmeyin

Yapılan çalışmaya uygun KKD'leri kullanın

Laboratuvar dışı alanlara (ofis, sosyal alan, bahçe vs) önlük, eldiven, galoş vb. KKD ile çıkmayın

Uygun ekipman ve KKD kullanın.

Tüm güvenlik önlemlerini aldığınızdan emin olun!

ATIK TALİMATINA UYUN

Tıbbi atıkları mutlaka otoklavlandıktan sonra bertaraf ettirin

Evsel ve ambalaj atıklarını ayırıştırın

Ambalaj atıklarını sıkıştırarak ilgili kumbara içine atın.

Tehlikeli kimyasal atıkları kesinlikle lavaboya dökmeyin.

Laboratuvarlarda oluşan tehlikeli atıkları atık kodlarına göre ayırıştırın

2017 yılı Eylül ayı: LGB birim hedefi kapsamında bulunan “TGLBÜ Laboratuvar Güvenliği Kitapçığı” oluşturularak, Daire Başkanlığının ve LGK personelinin görüşüne sunulmuştur. Gerekli görülen veya önerilen düzeltmeler tamamlandıktan sonra basımı planlanmaktadır.

1.8. ULUSAL ZEHİR DANIŞMA MERKEZİ

- Uzem yazılımı veri tabanıyla birlikte yenilendi.
- MKYS(Merkez kaynak yönetim sistemi)

SKRS(Sağlık kodları referans sistemi)

KPS(Kimlik paylaşım sistemi)

Sağlık turizmi

T.İ.T.C.K entegrasyonları sağlandı.

- Raporlama ekranları oluşturuldu.
- Uluslararası standartlarda antidot soğuk zincir dolabı alındı. Transfer için uluslararası standartlarda ısı koruma ambalajları temin edildi kullanılmaya başlandı.
- Bilgisayarlar yenilendi çift monitör kullanılmaya başlandı.
- Eğitim salonu ses sistemi kuruldu.
- Kurum içinde uzem için fiber hat çekildi.
- Kalite işlemlerine başlandı.
- Gelen toplam çağrı sayısı 314606 cevaplanan 263377

- Cevaplanma oranı %83,72
- Toplam vaka sayısı 184904 dir.

Grafik 19. 2016 yılında UZEMe gelen çağrılar ve cevaplar

2- Performans Sonuçları Tablosu

Tablo 23 Performans Sonuçları Tablosu

Gösterge Adı	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yılsonu Gerçekleşen Durumu
Merkez tüketici güvenliği laboratuvarlarında kümülatif olarak akredite parametre sayısı/Adet	210	201

IV- KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A- Güçlü Yanlar

- TGLBÜ Daire Başkanlığında, TS EN ISO/IEC 17025 Standardına Göre toplam 201 parametreden akredite Laboratuvarlarının bulunması
- Kalibrasyon Laboratuvarlarının TS EN ISO/IEC 17025 Standardına Göre Akredite bir laboratuvar ve devlet adına yetkili tek kurum olması
- Laboratuvarımızda çalışan tüm personelin özverili, eğitim düzeyi yüksek, öğrenmeye açık, idealist ve dinamik olup iletişimi başarı ile sağlaması
- Döner sermayeye katkı sağlaması
- Kurumsallaşma bilincinin yüksek olması
- Gelişmiş laboratuvar alt yapısına sahip olması
- Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordineli çalışması
- Laboratuvarlarımıza ulaşım kolaylığı
- İletişim kaynaklarının açık olması
- Teknik alt yapının güçlendirilmesine yönelik idari desteğin tam olması
- Biyosidal ürünlerin çalışma konularında devlet adına yetkili tek kurum olması
- Mevzuatta yer almayan ancak su kaynaklı salgın durumlarında çalışılması gereken bazı parametrelerin (su numunelerinde Norovirüs GII, parazit, E. coli O157, Shigella sp, Campylobacter sp) analiz listemizde olması

B- Zayıf Yanlar

- Yabancı dil bilgisinin yetersizliği
- Bilgisayar eğitimi alanların yetersizliği
- Sosyal aktivite eksikliği

- Çalışan personelin özlük haklarının iyileştirilememesi nedeniyle çalışan memnuniyetsizliği
- Yetersiz bilişim ağı ve otomasyon donanımına sahip olunması
- Satın alma sürecinin uzun olması

C-Fırsatlar

- Kalibrasyon Laboratuvarlarının Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu bünyesinde ilk ve tek akredite kalibrasyon laboratuvarı olması
- Laboratuvarımızın teknolojik alt yapısının ulusal/uluslararası standartlara uygun olması
- Kamu kurumları arasında ilk defa alanında hizmet veren (biyogüvenlik kabini, laminar hava akış kabini, çeker ocak) Sterilite Kontrol Laboratuvarının ileride, ameliyathane, P-3 laboratuvarı, temiz alanlarda da ölçüm yapmayı ve C Tipi Muayene Kuruluşu olmayı amaçlaması

D-Tehditler

- Otomasyon hizmetine erişim sürecinde yaşanan sıkıntılar
- Referans Malzemelerin Kalibrasyonlarında ve Laboratuvarlar Arası Karşılaştırmalarda düzenleyicinin tek firma olması ve katılım ücretlerinin ödenmesinde sıkıntıların yaşanması

E-Değerlendirme

- Daire Başkanlığımız Laboratuvarlarında, halk sağlığını korumaya, sağlık risklerini tespit etmeye yönelik laboratuvar hizmeti vererek tüketiciye doğru, güvenilir ürünlerin ulaşması sağlanmış, dolayısıyla insan ve çevre sağlığı korunmuştur.
- Laboratuvarlarımız bünyesinde bulunan Biyosidal Ürünler Kimyasal Analiz ve Stabilitate Test Laboratuvarının 2015 yılında Biyosidal Ürünler Yönetmeliği Kapsamında GLP (ILU) belgesi almasının planlanması nedeni ile bu konudaki çalışmalara başlanmış ve dokümantasyon süreci devam etmekte olup bu belgenin alınması ile laboratuvarın uluslararası geçerliliği mümkün olacaktır.
- Çalışmalar, ISO/IEC 17020 standardı gerekliliklerine uygun ve etkili şekilde yürütülmektedir.

V- ÖNERİ VE TEDBİRLER

- Konusunda uzmanlaşmış personelin görev yerinin değiştirilmemesi

- Konusunda en az on yıl çalışmış personele uzman kadrosu, en az beş yıl çalışmış personele uzman yardımcısı kadrosu verilmesi
- Toksik kimyasallarla çalışılması nedeniyle personele yıpranma hakkı tanınması
- Bilişim ağı ve otomasyon donanımının güçlendirilmesi

EKLER

1. Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı

Birim faaliyet raporunda aşağıda örneği yer alan ve harcama yetkilisi tarafından **imzalanan** "İç Kontrol Güvence Beyanı" eklenir.

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI^[6]

Harcama yetkilisi olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimimize tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanım çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenceyi sağladığını ve harcama birimizde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiririm.

Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.^{2[7]}

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.^{3[8]} (Yer-Tarih)

İmza

Ad-Soyadı

Unvan

Harcama yetkilileri tarafından imzalanan iç kontrol güvence beyanı birim faaliyet raporlarına eklenir. Yıl içinde harcama yetkilisi değişmişse "benden önceki harcama yetkilisi/yetkililerinden almış olduğum bilgiler" ibaresi de eklenir.

Harcama yetkilisinin herhangi bir çekincesi varsa bunlar liste olarak bu beyana eklenir ve beyanın bu çekincelerle birlikte dikkate alınması gerektiği belirtilir.